PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК V СІЧЕНЬ — JANUARY, 1964 ЧИСЛО 1

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК V
Ч. 1

СІЧЕНЬ, 1964
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська, редакторка; Анна Токарик, голова Союзу; Ольга Войценко, Тоня Горохович, Савеля Стечишин, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

JANUARY, 1964 VOL. V
Monthly Publication No. 1

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці образ роботи художника Олекси Булавицького

В ЦІМ ЧИСЛІ:

К. Заклинський — Колядка матері 1
Б. Ч-р — Месія йде 1
„Кан. Сцена" — Різдво в Канаді 2
О. Грицай — Різдво 4
Тоня Горохович — Батьки як безпосередні виховники 5
Н. Когуська — Наші завдання в світлі сучасних подій 7
Дмитро Міщенко — Сіверяни 12
Our Christmas Traditions 15
O. Woycenko — Canada's Cultural Heritage 16
I. Gorecky — The Mind Turns Outward 18
Хроніка культурних подій 19
Відділ для дітей 21
Н. Микитюк і М. Савіцька — Перший окружний з'їзд в Б. К. 23
Громадська і родинна хроніка 25
Святочні привітання 28

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані А. Вишневецька, Вінніпеґ — 3
Пані Марія Юрків, Микадо, Саск. — 3
Пані Марія Квас, Торонто — 3
Пані Ольга Войценко, Вінніпеґ — 3
Пані К. Бадюк, Ст. Катеринс, Онт. — 3
Пані К. Квасницька, Лашін, Кве. — 3
Р. І. Гуцуляк, Ендру, Алта. — 2
Пані Анна Шпак, Витков, Саск. — 1
Пані О. Кух, Ошава, Онт. — 1
Пані Е. Степова, Ґримзбі, Онт. — 1
Пані Анна Домет, Вернон, Б. К. — 1
Пані М. Низник, Вінніпеґ — 1
Пані Марцеля Ґаджоса, Бовзмен Ривер, Ман. — 1
Пані О. Мигаль, Монтреаль — 1
Пані Ольга Ковальчук, Форт Вілліям, Онт. — 1
Пані Ю. Котишин, Мирнам, Алта. — 1

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ ім. Кн. Ольги при Соборі св. Покрови — Вінніпеґ — $20.00
Пані М. Нема — Монтреаль, — переслала з збірки на прийнятті в честь добр. М. Легенюк з нагоди дня її уродин — 18.00
Пан Ф. Богдан — Венкувер — з нагоди одержання о. Симчичом степеня М.А., переслав — 15.00
Відділ ім. С. Русової, — Кемсек, Саск. — з нагоди свята Л. Українки, добр. Бублик переслала — 13.75
Відділ ім. Доньки України, — Роблин. — з нагоди Свята Книжки, пані Анна Горбай переслала — 10.75
О. ч. — Едмонтон — 10.00
Пані М. Смирнів — Гемилтон, збірка на ювілею п-ва Г. Є. Романів — 7.00
Відділ ім. Кн. Ольги, — Вернон, Б. К. — з нагоди 25 ювілею п-ва Павлишинів, о. Дячина переслав 5.00
Панство Лучаки з Вінніпеґу — 5.00
Відділ ім. О. Пчілки, — Йорктон, Саск. — переслала пані Д. Пасічняк — 5.00
Пані А. Трофанюк, — Йорктон, Саск. — 5.00
Пані Л. Бобіцька, — Бітон, Б. К. — 5.00
Пані М. Михайлишин — Едмонтон — 5.00
о. Н. Дебрин, — Лондон, Онт., переслав від родини Співаків з приводу похорону бл. п. Олени Співак 3.00
о. Е. Чижів, Ст. Кетеринс, Онт. — 3.00
Пані Марія Матвійчук, — Декер, Ман. — 1.50
Пані Наталія Вережак, — Істон, Саск. — 1.50
Пані О. Вонітова, — Ред Лейк, Онт. — 1.50
Пані О. Ситник, — Гемилтон, Онт. — 1.50
Пані К. Боднар, — Порт Альберні, Б. К. — 1.50
Пані А. Лучак, — Вінніпеґ — 1.50
Пані Дж. Сторожук, — Флін Флон, Ман. — 1.00
Пані Ф. Коваль, — Милк Ривер, Алта. — 1.00
Пані Анна Дометт, — Вернон, Б. К. — 1.00
Пані Марія Вакалюк, — Венкувер — 1.00
Пані А. Шевчишин, — Едмонтон — 1.00
Пані О. Мисик, — Нипавин, Саск. — 1.00
Пані Анна Бойко, — Торонто — .50
Пані А. Ґашина, — Едмонтон — .50

ПРИДБАЛИ СВЯТОЧНІ ОГОЛОШЕННЯ ДО „ПРОМЕНЯ"

Відділ ім. Л. Українки — Брентфорд, Онт., п. М. Іванець 5
Відділ при Катедрі св. Івана — Едмонтон, пані Е. Верхомин — 9
Відділ ім. Л. Українки — Гемилтон, пані М. Пелепяк — 5
Відділ ім. О. Пчілки — Йорктон, пані Даруся Пасічник 5
Відділ ім. Доньки України — Флін Флон, пані Л. Киба 6
Відділ ім. Л. Українки — Давфин, пані А. Чайковська 6
Відділ ім. Кн. Ольги при Соборі — Вінніпеґ, пані М. Сеніцька — 11
Відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці — Вінніпеґ, пані А. Сарчук — 16
Пані М. Ременда — 1
Відділ ім. Л. Українки — Транскона, Ман., пані П. Марадин — 1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК V СІЧЕНЬ, 1964 Ч. 1

Колядка матері

По горі, горі пави літають,
Пави літають, піря зроняють,
Пірячко пишне, злото-зелене,
Аж ним садочок позолочений.

У той садочок мати виходить
І за рученьку дитятко водить —
Ґречна ґаздиня, гейби княгиня,
Водить дитятко як анголятко.

Гой, тай заграли гучно трембіти,
Бо ідуть гості преславні в світі:
Один гостенько — світле соненько,
Другий гостенько — князь місяченько,
Третій гостенько — буйний вітронько.

Гостеньки кажуть: „Красная матко!
Ціни, що хочеш, дай нам дитятко!
Буде у сурми, слави сурмити
Бенкетувати, світ веселити".

Вітронько каже: „Дам за дитину
Золота торбу й райську пташину!"
Місячик каже: „Дам за дитину
Царства свойого та й половину!"

Сонічко каже: „Дам за дитину
Щастя і долю в кожну хвилину!"
— „Та чи віддаш нам, красная матко
Своє дитятко як анголятко?"

„Гостеньки любі, славою вкриті!
Не дам дитятка нізащо в світі!
За пишне царство, злоті престоли,
За вік безсмертний у щастю-доли.

Моє дитятко, як анголятко —
То моя радість буйна, яскрава,
І моє щастя і моя слава.
Моя надія, сонце на сході,
Моя безсмертність в людях в народі!"

„Щасть тобі Боже, красная матко,
Що так ти любиш своє дитятко!
Дай тобі Боже, щасні години,
Соняшну долю, радість з дитини!"

Корнило Заклинський.

Б. Ч-р

МЕСІЯ ЙДЕ!

Кого шукаєте вночі,
Подавшись в путь під караулом —
Куди мандруєте крізь бурі,
Світанку з нетечі ждучи?

За ким ви зорите з пітьми
З крилом підбитим на дорозі —
Кого шукаєте в тривозі,
Ждучи на дальні пороми?..

О, слухайте: не той вам шлях,
Будіть надії променисті:
Месія йде — йдуть дивні вісті —
Ще лід вам скресне на очах-..

Ви мислі шліть туди міцні,
Де гнізда залишив лелека —
Де снить шипшина і смерека
Про злоте сонце на весні!

Про смерть не думайте й полон —
Ідіть за голосом Месії:
Ще встануть ранки голубії
Над нашим містом і селом.

Горі серця, горі думки —
Живе лиш, хто надій не втратив;
Хто в переможні вірить раті
Майбутніх днів дзвінких!

Бо вже гряде великий час —
І він з'явиться поміж нами
І поведе всіх нас шляхами
Туди, де сонце кличе нас!

Месія йде: шумлять моря
Холми двигнулися і гори —
Співають сфери і простори —
Над Краєм Рідним б'є зоря!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

центральна управа Союзу Українок Канади і редакція „Променя", всім своїм читачам, членкам організації та їх родинам.

Вітаємо святочним привітом Центральну Управу та членів складових організацій СУС.

Найкращі святочні побажання засилаємо всьому українському народові у світі та на рідних землях.

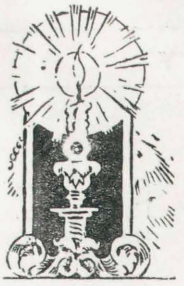

Анна Токарик, голова **Орися Сушко,** секретарка.

РІЗДВО В КАНАДІ

Найдалі на схід висунені узбережжя Ньюфавндленду перші відчувають чарівний подих Різдва в Канаді. Щойно через п'ять годин після цього Різдвяний День досягне Юкону. У цій своїй радісній подорожі через простору країну Різдво має сім початків і стільки ж закінчень у міру того, як воно просовується з одної зони часу в іншу.

Ньюфавндленд, заселений первісно „зимовими командами" гордовитих капітанів Девону, був першою британською колонією на цьому континенті. Там мав свій початок Комонвелт Англії; там у власній часовій зоні наймолодша провінція Канади втішається півгодинною Різдва — перша з усієї Канади проголошує той благословенний час. У прибережніх портах зберігається багата традиція. Англійський звичай „маммерінг" — рід короткої пантоміми і співів супроводжених музикою — все ще надає кольоритності сезонові. Коли діти в Британській Колюмбії ще сплять, тоді діти в Ньюфаундленді вже сходять нишком по сходах до оздоблених ялинок. З черги Різдво доходить до Нової Скошії, Нью Бронсвіку, Острова Принца Едварда, узбережжя Ґаспе і Східнього Квебеку, щоб помалу проноситися понад колискою Канади, пригадуючи напівзабуте давноминуле і зберігаючи різні традиції, бо Канада це країна різних культур.

Змішання давнього з новочасним справді захоплююче. У голляндських оселях св. Микола та його величаві восьминогі білі коні були вже давно старими, як американець д-р Клемент Кларк Мур написав „Це було в ніч перед Різдвом". Його опис приходу св. Миколи був такий прекрасний, що „Санта" прийнявся в Західньому Світі. Голляндський великий білий кінь має вісім ніг; вісім ренів тягнуть фантастичні сани д-ра Мура, а його Санта входить у хату крізь комин так, як це робив Пер Ноель у Франції протягом століть. Напевно десь у Канаді якась дитина приготує в черевиках сіно та моркву для цього фантастичного коня, на якому приїджає св. Микола увечорі 5 грудня.

Різдвяний День просовується далі. Друга година його перебування в Канаді охоплює Острів Принца Едварда, де народилася Канада. У кухнях рибалок-ловців омара вітають Різдво тихою радістю подяки.

У Квебеку Різдво приносить набожну пошану, бо це святий день, а не веселощі, що їх франкомовна Канада зберігає на вечір перед Новим Роком. У північно-східніх пущах Квебеку Різдво досягає десяток осель, які розташувалися в затишші снігом вкритих горбків. Різдво у франкомовній Канаді розпочинається Богослужбою опівночі, коли набожні жителі збираються в церквах, щоб привітати Боже Дитятко в стаєнці; вони повертаються до домів на святочний сніданок в ранніх годинах Різдвяного Дня. Зветься цей сніданок „ревейон" і складається з вина, раґу, замороженого пудінґу і різних традиційних французьких страв. Протестантські церкви теж освітлені, бо Свят-Вечірні Богослужби відбуваються тоді так, як і в інших районах Канади. Подекуди збираються радісні гурти людей і чути дружні вигуки „Меррі Кристмес" та „Жуає Ноель", що дзвенять над традиційно білою околицею.

Різдво просовується далі на захід і творить свій третій початок у стільки ж годинах. В решту Квебеку і в Онтаріо воно проникає

швидким кроком. Звичай демонстрування вертепу-стаєнки, згаданий уперше в канадійській історії 1644 року, є найдивнішим і найкращим із звичаїв Квебеку. По церквах і по хатах відтворення вифлеємської сцени народження Спасителя є картиною великого респекту. У Монтреалі — місті двох культур — мільйони кольорових світел освічують житлові квартали міста, а в довколішніх селах для хатніх вогнищ є готові різдвяні колоди („Кристмес лоґс") — великі поліна дерева, відповідно приготовлені та поблагословлені. На столи подаватимуть традиційні малі тістечка і „буре", а молодь під спів колядок танцюватиме так, як колись у древній Бретані.

Врешті Різдво доходить до Онтаріо. Тут панують звичаї старої Англії: індик, що його традиційно любили полювати перші кріпкі поселенці, не зважаючи на загрозу з боку індіян, є символом Різдва, як і в інших районах Канади. Різдвяний пудінґ ставлять на стіл в полум'яному одязі з горіючої „бренді"; пиріг з гарбуза — цей південно-африканський присмак — приєднується до складу святочних страв. Священні вінки звисатимуть з одвірків, а хрусткі тістечка ждатимуть на те, щоб їх брали і смакували. Онтаріо, первісно заселене льоялістами британської імперії та вояками давніх британських ґарнізонів, тримається давніх англійських різдвяних звичаїв, але й там різні звичаї — давніші за Канаду — роз'яснюють Різдвяний День, бо нові іміґранти зберігають звичаї своїх батьківщин. У чеських домах св. Микола завітає увечорі 6 грудня; тоді подаватимуть „локше — чеський десерт, а на багатьох столах появиться і короп. В італійських хатах в ніч перед 6 січня (Епіфані) діти завішуватимуть свої панчохи, надіючися, що вночі загостить до них Ля Бефана — ласкава чарівниця — і принесе дарунки для чемних, а вугілля для неслухняних дітей. Різдво в Канаді це справжня мозаїка, бо в далекій Новій Скошії кусок вугілля серед різдвяних подарунків у панчосі є освяченим звичаєм; серед поляків продовжується традиція ділитися Святою Вечерею з одною сторонньою людиною.

В онтарійських містах, як і в інших містах Канади, базари виглядатимуть немов плянтації ялинок. Жителі апартаментів приймають дедалі більше звичай 20-го століття — настільну ялинку, посріблену, блискучу. Традиційна парада Санта Клас у Торонто здійснюється від 1905 року: Санта прибув тоді з Юніон Стейшен і проїжджав по вулицях міста, сидячи високо на червоно-білому троні воза, що його тягли коні. Сьогодні — це видовище на одну милю завдовжки. Доми палатимуть кольоровими світлами; будуть теж громадські ялинки; групи добровольців залишать свої вогнища, щоб поділитися різдвяним вітанням з менше щасливими. У цю третю годину Різдва вже широкі простори Канади знаходяться під його чаром. Ялинка, мабуть, виводить свій початок від німецького звичаю вітання відвідувачів в час Різдва малими деревцями, освіченими свічками; омелу збирали колись друїдські жерці, вживаючи золотих ножів і тільки на шостому дні після нового місяця в році.

І далі посувається Різдвяний День. На четвертій своїй годині він охоплює західні окраїни Лейкгед і широку смугу прерій. Тепер він уже в Саскачевані, тоді як у центральній зоні часу годинники показують 12 год. ночі. У Вінніпегу — цій брамі до Заходу — міські звичаї всіх канадійців знаходять своє застосування.

В різних частинах Канади, особливо на заході є українські доми, в яких протягом шести тижнів до Різдва, що його святкують 7 січня, не подають м'ясних страв; в цих домах Різдво стрічають Святим Вечором 6-го січня, святою вечерою, на якій буде кутя з вареної пшениці з медом, як перша страва із 12-ти, які символізують 12 апостолів, всі страви пісні і замість індика буде борщ, студенець з риби, голубці, різні солодкі печива. Зате багатий обід у них буде на 7-го січня. У шведських родинах подаватимуть „лютфіск" і рижову кашу з цинамоном та цукром. У школі, згідно з канадійським звичаєм, буде різдвяний концерт колядок.

Згодом Різдвяний День приходить у гірську зону часу, охоплюючи підніжжя Скеляс-

тих гір, а на п'ятій годині західні міста Канади святкуватимуть Різдво, як і всі інші міста. Але як з першими канадійцями, які були тут ще перед білою людиною? Приймаючи християнське Різдво, індіяни надають йому дещо із своїх вірувань: олені в лісах клякають опівночі та схиляють голови в сторону Вифлеєму. Протягом останньої години Різдвяний День проникає на Юкон і таким чином уся країна вже охоплена його чаром.

Звичаї, що коріняться в основі побуту, мають своє віддзеркалення в розмовних висловах у Вікторії, коли відвідувачі з усіх районів світу проводять Різдво в Готелі Емпрес на традиційний англійський зразок: „Колядки при світлі свічок", як хор входить у церкву, „Палаючий пудінг", „Церемонія голови кабана" — все це давні британські звичаї. Тут, на морському узбережжі різні національності практикують свої прадавні звичаї на новій землі. Норвежці мають Свят Вечір 23 грудня, шведи розпочинають Святу Вечерю стравою „доппа", данці рижовим пудінгом, австрійці насолоджуються яблучним струцлем і коропом.

Різноманітні звичаї в Канаді переплелися в яскраву сяючу тканину. Різдвяний День у Канаді таїть у собі обіцянку доброї волі серед багатьох людей назавжди.

(З оповідання Джана Ф. Гейса)

„К.С."

Найкращі побажання з нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
НОВОГО РОКУ
всім нашим клієнтам і прихильникам

TALBOT REALTY LTD.

D. A. Zaharia, Pres.
We Sell — Buy — Trade
Businesses, Mortgages
Phone JU 9-5351 874 Main St.
WINNIPEG, MAN.

M. GINGERA LL.B.

АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК і НОТАР

633 Portage Ave., **Winnipeg 2**

Tel. SP 2-0335

РІЗДВО

Свят-Вечір... Сумерк. Сніги біліють
У срібній млі, в мовчазнім сні,
В хатах далеко тихі світла,
І мріє ліс у далині.

Різдво... Десь звук коляд озветься,
Майне звізда сяйвом дуги.
І знов врочисто, біло, тихо,
Як чар, як тайна — довкруги.

Різдвяна ніч... І зорі, зорі,
Аж злотий шлях від них веде.
А ним з небес Дитятко Боже
Тихесенько на землю йде...

Остап Грицай

СМЕРТЬ ПРЕЗИДЕНТА ЗДА ДЖ. Ф. КЕННЕДІ

Смерть президента Злучених Держав Америки Джана Ф. Кеннеді потрясла світом. Згинув він убитий з засідки під час паради на вулицях м. Далес в стейті Тексас, 22 листопада 1963 р. В убивстві президента був запідозрений М. Гарвей Освальд, який у два дні пізніше був убитий Джеком Рубінштайном в м. Далес.

Президентом Злучених Держав Америки автоматично зістав віце-президент Линдон Джансон, що був заприсяжений того самого дня, як 36-тий президент Злучених Держав Америки.

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого
НОВОГО РОКУ

MARION HOTEL

28 кімнат з ванною, дві залі на бенкети, конвенції та весілля.
Велика площа для паркування.

393 Marion St. **Phone CE 3-1477**
St. Boniface, Man.

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого
НОВОГО РОКУ
засилає всім своїм клієнтам

Я. О. МАСЦЮХ

АДВОКАТ і НОТАР
Заступає в справах судових, цивільних і карних.
Полагоджує маєткові справи.
618 McIntyre Blk. **Office Phone WH 3-0416**
Winnipeg, Man. **Res. Phone JU 6-3974**

Тоня Горохович

Батьки і їх роля у вихованні

В обіжнику Союзу Українок ч. 1, центральна управа поручує відділам дискусійні вечорі по жіночих товариствах в цілях допомогти матерям у їх важливім завданні — вихованні дітей в українськім дусі. Поручено студіювати в „Промені" відділ „Батьки і їх роля у вихованні".

Цей відділ в журналі веде фаховий педагог Тоня Горохович. Панна Горохович зараз живе у Торонто. Є вона членом Обєднання Українських Педагогів. На виховальні теми писала багато до українських часописів. До Пласту належала вона ще від дитинства і зараз займає там позицію комендантки таборів. Крім того панна Горохович студіює славістику на Оттавськім університеті де найбільш займає її література, хоч і цікавиться іншими галуззями науки, а зокрема мистецтвом. До всього, вона любить молодь, залюбки віддає їм свій вільний від праці час...

Після появи в „Промені" доповіді панни Горохович, а опісля її слова до українських матерів, редакція одержала кілька телефонів з висловом оцінки праці та започаткування дискусійних вечорів по відділах. Листування та звідомлення з таких вечорів просимо надсилати на адресу журнала. — Редакція.

Тоня Горохович

БАТЬКИ ЯК БЕЗПОСЕРЕДНІ ВИХОВНИКИ

Ми погодилися в попередній гутірці, що духовий зв'язок дітей з батьками — це обопільне добро дітей і батьків, добро родини, народу. Дітям він дає почуття безпеки, батькам запевнення, що за здійснення їхніх ідей будуть змагатися потомки. Коли говоримо про зв'язок дітей з батьками, маємо на увазі переємництво ідеї, тяглість поколінь, а це зовсім щось іншого як залежність дітей від батьків під психологічним, емоційним чи економічним оглядом. Неправильно роблять ті батьки, що насильно спонукують своїх дітей змагатись за осягнення материних чи батькових нездійснених мрій, таких як: здобуття популярности, чи „добра партія" в подружжі доньки, кар'єра, політичні, наукові, мистецькі, спортові чи якінебудь інші осяги сина.

Переємництво ідеї, тяглість поколінь у вихованні українських дітей поза межами України особливо важне. В американській виховній літературі цим проблемам майже не присвячується уваги. У нашій пресі часто є згадки, але тільки загальникові. А, на мою думку справа дуже актуальна, важлива, вимагає всестороннього насвітлення. Багато серед нас українських батьків, що втратили своїх дітей, ще більше таких, що хоч і розуміють небезпеку, але не знають як цьому явищу протидіяти, чи ще не усвідомили собі, яким ущербком для морального здоров'я людини є зрада свого народу. Серед нас особливо актуальним є Шевченкове „Посланіє" до померлих і живих, і майбутніх поколінь. У кожному народі ми відрізняємо два роди спільноти: духово жива, але мертва фізично (це великі постатті Володимира Великого, Б. Хмельницького, Мазепи, Т. Шевченка) і навпаки — духово мертві, але фізично живі (це сьогоднішні „гудтаймники", чи давніше „варшавське сміття", „грязь Москви"). Шевченко пишучи до „мертвих, живих і ненароджених" в Україні і поза нею „сущих" мав і нас на увазі. В його наукову концепцію нації входимо й ми, говорячи про тяглість поколінь.

Як же впливати на скріплення цих зв'язків батьків із дітьми, точніше сказавши — як збуджувати у дітей національну свідомість і прив'язання до рідного народу?

Три основні умови треба мати постійно на увазі, говорячи про успішність виховання: любов до дітей, розуміння дитячої психіки, усвідомлення виховних цілей. Платон каже: „Найшляхотнішими із усіх студій — це є пізнання людини й усвідомлення цілей її життя". „Виховувати — значить від дитинства плекати у вихованків продовж життя пристрасне бажання бути досконалим громадянином, вчити їх як справедливо приказувати другим і як виконувати накази інших. Тільки це можна назвати справжніми цілями виховання. Бо інші цілі, та-

кі як нагромаджування багатства, чи надмірна дбайливість про саме тільки здоров'я не гідні називатися вихованням взагалі".

Бог обдаровує батьків природньою любов'ю, до своїх дітей. Тому вони для дітей своїх найбільше терпеливі, вирозумілі, жертвенні, тобто мають ціхи добрих виховників. Але самої тільки любови у вихованні не вистачає. Часто батьки з надмірної, сліпої любови до дітей, своїм неправильним, безкритичним підходом до них можуть їх скалічити на ціле життя. Скільки ми зустрічаємо в житті „маминих синків", ніяк до життя не підготованих, вередливих, егоїстичних, психічно надщерблених, емоційно незбалянсованих і духово покалічених людей. Все це жертви сліпої, малп'ячої любови батьків до своїх дітей. Ніколи не можна забувати того, що школити треба і розум і почування. Тільки те, що захоплює цілу людину, має тривкий вплив на її поведінку, а не те, що промовляє тільки до серця чи тільки до розуму. Надто лагідне трактування дітей, без врахування розсудку щодо норм поведінки, надмірне розпещування дітей доводить до капризів, спонукує дітей використовувати ситуації і вимагати від батьків щораз то більше уступок. Діти стають малими диктаторами, а згодом і тиранами для своїх батьків. Діти таких батьків виростають з надщербленими характерами. Для такого покрою дітей батьки ніколи не будуть авторитетом, ніколи духова сила таких батька чи матері не підійметься до тієї міри, щоб заімпонувати дітям.

З любови до дітей багато батьків здібні на найбільшу жертву. Але дуже багато батьків часто не розуміють, що найбільше добро, яке вони можуть дати своїм дітям — це багатство духа, моральна чистота, фізична досконалість. Все це виплекується великим зусиллям. Не зроблять багато для характеру своїх дітей ті батьки, що суворо перестерігають правил поведінки, що вичитують морали, картають, застрашують і забороняють. Пестальоцці і всі інші визначні педагоги вказують інший шлях. У своїй знаменитій книжці у розділі „Лінгард і Ґертруда" він розказує як матір кожної суботи збирає своїх дітей і повчає, вказуючи на промахи, що сталися продовж тижня і на ті випадки, про які вони повинні пам'ятати, аби поліпшити свою поведінку. Матір хвалить і заохочує, збуджує радість із успіхів, смуток за провини. Почуття і думки, що викликаються цим і є вихованням. Тому першим і найбільш успішним засобом у вихованні буде збуджування потрібних почувань радости і смутку, уявлень про добро і зло. Тож говорім з дітьми спокійно і річево про їх щоденні вчинки. Великі істини і життєві принципи, які дає нам досвід багатьох віків, вплітаймо у щоденні випадки з життя сім'ї і дітей. Вчім дітей міряти їх власні вчинки тими засадами, які вони набули за вивчання релігії, історії, літератури. У свобідній розмові допоможім їм примінити це все до їхнього щоденного життя. Пояснюймо дітям, як це прикро спостерігати батькам, коли діти роблять промахи проти почуття правди, справедливости коли зраджують свій народ, соромлячись свого національного походження, своїх батьків, свого прізвища, коли хочуть зірвати із своїм родом, коли йдучи по лінії найменшого опору пристають до тих, що живуть лишень для своїх приємностей. Заторкуймо часто проблему самостійности, сили волі і мужности у хлопців, вказуючи, що потурання своїм дрібничкам — лінивству, непорядности, лакімству, неохайности, неохоті вчитися, читати добрі книжки, вони далеко віддалюють від себе і ту самостійність і свою мужність. Завжди у розмові з дітьми треба ставити їм перед очі високі думки. З цієї високої точки погляду насвітлювати їхні щоденні випадки життя. Це поширює їх світогляд, збуджує творчі почування, заохочує ставатись кращими, досконалішими.

Дитяча душа вразлива на моральну красу відкриється для посіву патріотизму, коли розказуватиме про героїв-українців, що не жалували для „живих і майбутніх" поколінь свого життя, про великі зусилля багатьох українських поколінь, аби здобути нашому народові можливість свого повного вияву у власній державі. Розмови батьків з дітьми підтверджені лектурою, засвоєнням матеріялу українознавства в українській школі, підсилене це все участю у житті молодіжної організації, виявом всіх інших форм громадського, зокрема культурно-мистецького життя, все це защепить в дитині національну свідомість і почуття.

Але найбільше на формування дитячої національної свідомости і характеру впливає особистий приклад батьків. Нічого так не вабить і так глибоко не переконує як прикладна поведінка виховників. Щоб защепити дітям ідеї, дати зміст їхньому життю в майбутньому, треба вже змалку збуджувати в них вразливість на етичну красу, а стається це тоді, коли самі батьки оці вартості мають. Релігійність, патріотизм, гуманність, замилування до естетики у формі читання книжок, відвідування культурних і мис-

Н. Когуська

Наші завдання в світлі сучасних подій

(Доповідь виголошена на пров. з'їзді СУС. у Торонто в м. жовтні 1963 р.)

Здається, що було б зайвим говорити сьогодні про завдання організації, про її потреби та цілі по тридцятисьоми роках її існування. Не десятки, а сотки доповідей були виголошені на організаційні теми, а все таки вони не вичерпані. Життя кожного дня приносить події, біля яких ми не можемо проходити мимо і щоб вони не мали впливу на наше життя, на наше думання і на хід нашої праці.

І от у зв'язку з тими подіями постає питання: яке наше відношення до них, як нам їх сприймати, як застосовувати нашу діяльність, щоб вона відповідала вимогам часу. Можливо, що моя доповідь сьогодні буде надто ділова, дещо суха і можливо, що не всі з моїми думками погодяться, та й тема ця досить широка, щоб покрити нею все.

Живемо в часах великих змін у світі, великих досягнень в науці, в техніці, винаходах. На наших очах твориться епоха, яку називаємо атомовою добою, йдуть у світі намагання опанувати космічні простори. Та хай собі космонавти здобувають нові планети, а ми тим часом поринемо в наш український світ на нашій прекрасній планеті — Землі, бо вірю, що кращої від неї немає в цілім космічнім просторі. В цім українськім світі, який також для нас є дорожчим понад всі інші світи, ми будемо шукати нових доріг для себе, шукати нових способів та форм нашої спільної громадської праці, нашої служби загальній українській справі.

Безперечно, що одним з основних наших завдань є постійно дбати про те, щоб наша організація була сильна, щоб її постійно доповнювали нові сили, щоб ми мали у своїх рядах доплив молодого покоління і щоб у ній постійно панував дух глибокої ідейности, лояльности та відданости українській справі. Без цих прикмет, організація тратить свою властивість, вона тоді стає звичайним клюбом, без глибшої мети і змісту. Організація — це наша трибуна, це наше громадське огнище, якому ми не повинні дати не тільки згаснути, але щоб воно завсіди горіло тим живим, святим вогнем і вело нас безперервно дорогою ідейної праці для нашого народу.

Організація Союзу Українок Канади, в складі організації Союзу Українців Самостійників і серед української спільноти в Канаді взагалі має за собою довголітній пройдений шлях. Ми не будемо зупинятися над її здобутками в минулому. Скажемо хіба те, що вона, як перша українська організація в Канаді, пройшла дорогу свого піонерства. Вона і зараз безупинно працює, сповняючи свої щоденні обов'язки; перед нею немає проблем, що вона не має що робити, що її завдання чи цілі вичерпані — навпаки: перед нею дуже часто постає питання надміру праці, бо набутої залишити немає як, а на нову не стає місця, ані сил.

Досі, наша організація найбільшу частину своєї діяльности присвячувала господарській та економічній частині при громадах, чи інших народніх інституціях. Економічний добробут і зараз в громадах плине з рук жіночих товариств. Ми вже були пройшли ту першу фазу будови наших церков, Народніх Домів, Просвіт та виховальних інститутів. Зараз, ми проводимо другу фазу — перебудову піонерських церков на величаві храми, Народні Доми, — на авдиторії, будуємо нові вигідні парохіяльні доми, нові будинки Інститутів. Все це було потрібне і необхідне для нашого життя, необхідне воно й зараз. Ми можемо почуватися гордими, в певній мірі, що ми причинились до розбудови отої матеріяльної культури, але чи це є вистарчаючим для повноцінного життя культурної людини? А як же в нас з питанням духової культури?

Не можна сказати, що наша організація не цікавилась ділянкою духової культури, вона цікавилась нею остільки, оскільки на це їй було можливо. І тут ми пройшли, так би мовити, первісну фазу, провели це елементарне знання се-

---

тецьких імпрез, краєзнавче подорожування, збереження національних традицій, звичаїв — усе це творить український стиль і виховну атмосферу домашнього життя. До такого домашнього огнища звертатимуться діти відкритою душею, а все, що зачерпнуть з нього, уважатимуть скарбом. Такі батьки, що зуміли створити це огнище, світитимуть прикладом для дітей. Вони матимуть образи батьків своїх як зразки для наслідування.

ред нашого членства, зазнайомлюючи його з літературою через імпрези, святкування роковин наших письменників та історичних подій. І от зараз ми стаємо перед другою фазою праці в ділянці духової культури.

Нам дуже часто доводиться чути вислови молодих жінок, вихованих вже у Канаді, що теперішня праця в жіночих товариствах їх не вдоволяє, що там забагато господарської роботи, забагато витрати часу, а замало такого, де вони могли б проявити себе, в іншого характеру праці. Це не значить, що ми мали б відкинути піклування господарською частиною в громаді, яка приносить певні доходи, без яких нам годі і працю вести. Мабуть, що тут, ми ще не навчились економії часу, де на зборах, що відбуваються раз у місяць, цілий вечір ми витрачаємо на обговорення чергового обіду тоді, коли цю ділянку може краще уплянувати відповідний комітет, а вечір використати на якусь лекцію, дискусію. Та це тільки один приклад з соток інших щадження часу для самопоглиблювання, для пізнавання того українського світу, який навіть зараз на наших очах живий і творчий росте.

Та приходить час, коли ми мусимо навернути керму нашої праці в ділянку, яка відповідала б сучасним вимогам і потребам. Ця ділянка зараз лежить перед нами широким облогом, вимагає багато трудів, пляновости і певних конкретних форм.

Американський професор філософії Ґрос в Ню Йорку, на однім із засідань комітету товариства літературознавців сказав таке: „Ще ніколи в історії людства не було часів критичніших від тих, що їх ми нині переживаємо й ніколи не було так потрібно, як тепер, мобілізувати всі сили людського інтелекту, для вирішення проблем, які загрожують самому існуванні людства.

Кожному з нас повинно бути ясно, що сьогодні ми якнайгальніше потребуємо цілого потоку нових ідей — ідей, у які б ми глибоко вірили, які ми могли б висловити з глибокою переконаністю... Невже ми не спроможні дати ці ідеї? Мені здається, що нам бракує атмосфери, яка б заохочувала появу нових і незвичних думок".

Цей вислів можна примінити в кожнім аспекті, а в громадській праці тимбільше. Проблема мобілізації інтелектуальних сил є не лише в нас, не лише серед українського зорганізованого суспільства, але є вона у світі взагалі, а що живемо у цьому широкому світі, серед ріжних народів, відчуваємо тимбільше потребу мобілізації наших українських інтелектів. А вони в нас є! В нас є той потенціял, може більший, як в інших етнічних групах, чи взагалі населенню, коли взяти пропорцію чисельности українців. В нас є кадри молодих вихованців, що покінчили вищі школи, університети, нам лише треба знайти дорогу до них. Друге — повоєнна імміграція дала нам в Канаді людей з великими цінностями — науковців, мистців, письменників, які на жаль, деякі з них, ще й досі примушені топити свій час на роботі для екзестинц.ї і то в чужих. Лише деякі з них вибилися самотужки і віддають себе культурно-творчій праці для української справи, для її духового добра. Не є ніякою тайною те, що сотки написаних праць — наукових, чи белетристичних лежать в шуфлядах їх авторів і немає їх кому видати, та до цього ми ще вернемось.

Варто нам тут пригадати, що в 1967-мім році Канада святкуватиме своє століття. Народи, що заселюють Канаду, кожна етнічна група буде мати можливість виявити себе на відтинку культури, показати свої досягнення. По містах потворились вже спеціяльні комітети для подібних плянувань. Українці будуть мати можливість вияву своїх досягнень, що створені тут, на цім континенті. І не досить буде прибрати воза для паради, показати свої національні костюми, чи дати виставку ручного народного мистецтва. Ми мусимо на всеканадійську виставку, яка вже заплянована в Монтреалі дати багато більше...

Далі, до речі буде пригадати, що два тижні тому. відбулась у Вінніпезі крайова конференція КУК, на яку зїхались представники всіх українських доміняльних організацій, деяких установ та визначних громадян, а в тім числі голови наших організацій СУС і Союзу Українок Канади. Питання двокультурности, двомовности Канади. Питання, над якими зараз йдуть гарячі дискусії у всіх колах канадійського суспільства, включно з його урядом. Про саму конференцію та її висліди я не буду говорити. На цім місці я хочу підкреслити, що Канада, ставляючи питання двокультурности і двомовности, видвигнула також питання мови та культур інших народів, що заселюють Канаду. А у мозаїці народів, що заселюють Канаду велику групу становлять українці. І перед нами зараз постає питання перегляду своїх культурних цінностей, побачити їх, розуміти їх. А виказатись ними можемо лише тоді, коли кожний громадянин, кожний член організації буде про них знати.

Питання перегляду культурних цінностей являється у нас також у двох аспектах: набута культура, що передається з покоління в покоління, століттями, як мова, релігія, церква, релігійні і народні традиції, історичні традиції і друге: культурні цінности створені вже на цім континенті; чи взагалі поза межами України у вільному світі: досягнення в науці, літературі, мистецтві, музиці. Сьогодні нам слід зупинитись і проглянути створені культурні вартости за останнє двадисятиліття, бо ці досягнення матимуть великий вплив на ціле життя і на характер нашої дальшої праці.

На першім місці поставимо українську мову та її зріст. Я не маю на думці тут навчання української мови дітей, про що ми говоримо при відповідній нагоді, тут я маю на думці мову нас самих, тих, що зараз є активом у організації, по всіх наших відділах. Можливо, що ми навіть не свідомі того, оскільки піднеслась українська мова за останні 20 років, оскільки побільшилось розуміння її студій, зникли її діялекти, вичистилась вона з жаргону і хоч все таки на її дальші студії ще є багато потреби.

Друге: українська мова пройшла в державні школи, університети, піднеслось значення українських шкіл — це, що наше шкільництво як цілість ще не є зорганізоване, це інша справа, але рух на полі українського шкільництва тепер є дуже великий, Шкільна Рада в Сполучених Штатах Америки веде перед у шкільних підручниках. В Канаді, велику працю при навчанні в українських школах виконують місцеві організації. В справі організація українського шкільництва в Канаді, вже від якогось часу робить старання Комітет Українців Канади. Вже віддавна існує Рада Української Школи, якою в минулому опікувався СУС (тепер під кермою Консисторії УГПЦеркви). Мабуть, що існують при інших організаціях центральні осередки української школи. Чи цей спосіб українського шкільництва є добрий чи ні, однак факт є, що ділянка покриває всі можливости, зараз.

За останні два десятиліття, з приїздом повоєнної імміграції до Канади, в українське життя влилось багато цінного в аспектах науки, мистецтва, літератури, видавничої діяльности та чисто культурних організацій. Сюди слід би включити й тих, що працюють на різних відтинках української культури поза межами України, у вільному світі — Европі, США та Полудневій Америці.

Ось хоч би те, що продовжують свою наукову працю поза межами України дві найбільші наукові установи — УВАН і НТШ. Кожна з них видала ряд наукових праць. НТШ відзначило себе виданням Української Енциклопедії, а тепер ось в розгарі праці над виданням її в англійській мові. Це одна з найбільших праць, яку у виді еміграційних обставин, люди науковці спромоглись видати і далі працюють. УВАН видав ряд публікацій, розсилаючи їх по цілому світі до наукових установ, університетів, бібліотек. Вийшли поодинокі праці українських науковців: Археологія д-ра Пастернака, Збірник на спомин Зенона Кузелі, Буковина, Історія Українського Мистецтва і Архітектури Січинського, Львів та багато ін.

Українські письменники за останнє десятиліття опрацювали і видали сотки нових творів, яких перечислювати було б зараз прямо неможливим — всі види белетристики: поезія, повість, оповідання. Крім того в Нью Йорку знаходиться організація Об'єднання Українських Письменників „Слово", до якої належать також письменники що живуть у Канаді. Між ними є великі таланти поезії чи прози, є літературознавці. В Канаді постали літературно-мистецькі клюби, в яких відбуваються авторські вечорі, дискусії на літературні теми, народжуються нові таланти.

А ось Об'єднання Мистців Америки, що його очолює відомий мистець Святослав Гординський. Зупинімось на хвилинку в цій ділянці художної діяльности наших мистців. Ось що нам про неї оповідають: „Об'єднання — найбільша тепер мистецька організація у вільному світі. Канада має свою Українську Спілку Образотворчих Мистців з осідком у Торонто. Через улаштовані виставки перейшло вже понад 130 мистців. Сюди не враховано молодь, яка ще студіює. При Об'єднанні існує окрема група молодих мистців, які закінчили вищі мистецькі школи в Америці. Минулого року в травні відбулась в Ню Йорку восьма щорічна виставка. Крім щорічних вистав відбуваються виставки, що Обєднання влаштовує в різних американських установах — університетах, бібліотеках, музеях. Виставка української графіки відбулась в Нюйоркській публічній бібліотеці, виставки в музеях у Сіракюзах та в Музею мистецтва в Монтреалі, в Канаді. Виставка в Дітройті при державному університеті, на якій було чверть тисячі творів малярства і скульптури 78-ми мистців. Цю виставку оглянуло протягом девяти днів понад 10 тисяч глядачів".

Ми зупинились над цією ділянкою, яка являється одною з новіших ділянок нашої культури на американськім континенті й яка так

творчо продуктивна. В Торонто вже знаходиться галерія образів українських художників. Не відстають українські таланти в ділянці скульптури. Лев Молодожанин свого часу одержав був срібну медалю від Королівської Асоціяції Архітектів Канади за свої праці. І це є високе відзначення, Архипенко, Литвиненко, Дараган, Чернишевський та багато інших.

В інших аспектах мистецьких досягнень є музичні таланти, бо хоч в цій ділянці ми проявляли і раніше широку працю, то сьогодні ми маємо виступи, ґруп, хорів або поодиноких осіб на фестивалях, телевізії та інших музичних ділянках. Замість відомих народніх танців, виходить на сцену в Канаді й Америці український балет, творяться нові танцювальні ансамблі, а крім того десятки українських танцюристок виступають в американських, канадійських а то й европейських балетах, несучи своїм талантом українське імя і в цю ділянку світового мистецтва. Згадуючи про цю ділянку мистецтва, приємно мені згадати тут, що Союз Українок Канади видав цікаву і цінну книжку про балетне мистецтво під назвою „Українська жінка в хореографії", авторкою якої є Марія Пастернакова, одинокий в сьогоднішній час знавець українського танцювального мистецтва та його історії.

Слід нам згадати тут деякі чисто культурно-творчої праці організації, такі як Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, яка знаходиться таки тут у Торонто, Об'єднання Українських Педагогів, Інститут Дослідів Волині у Вінніпеґу, які позначили свою працю певними виданнями високої вартості і прямують далі у своїй праці. Крім таких постійних груп видавничої праці, були й зараз є деякі періодичні, як ось гідна згадки група одиниць, які були створили у Торонто Комітет Видання Творів Леоніда Мосендза і працю закінчили блискучо-видавши монументальний твір цього талановитого письменника — „Останній Пророк". Тиждень української культури у Торонто, готується зараз у Торонто у виявах мистецьких досягнень.

Є у мене на думці ще одна, дуже важлива установа, над якою я би хотіла трошки довше зупинитись та висловити про неї свою думку — це Світова Федерація Українських Жіночих Організацій зі своїм осідком у Філаделфії, а голова якої, пані Залізняк, живе в Канаді.

Федерація об'єднує в собі, майже всі українські організації поза межами України, хоч це лишне підкреслювати, бо в Україні зараз немає жіночих організацій. Ціль Федерації , репрезентувати зорганізоване українське жіноцтво перед міжнародніми організаціями, перед державними чинниками, перед українським зорганізованим суспільством світового характеру. Федерація не дає ні жодному свому членові, себто доміняльній організації, що входить до неї, ніяких директивів, не зобовязує нічим засадничо, є аполітичною, визнає обидві українські церкві — але координує звязки українських жіночих організацій у світі.

Трудно перечислити журналістику, нові часописи в Канаді, три жіночі журнали — „Наше життя", „Жіночий Світ" і „Промінь". Маємо секцію журналісток СФУЖО, осідок якої зараз у Вінніпезі.

І так у нашій доповіді ми дали, хоч і далеко невичерпний образ наших культурних вартостей, як народу, дали образи мистецької діяльности та її секторів. І здається, що коли б ми не були наочними свідками тої творчої праці, не бачили перед собою тих всіх досягнень, нам самим було важко повірити в них. Нарід, якого фізичною і брутальною силою викинено з рідної землі — не заломився, не впав під тягарем життєвих невигод. Він, як той легендарний Антей, непереможний, і силу свого ґенія черпає з народу, лише з тою різницею, що для Антея була силою земля, для нас є силою наша духова і матеріяльна культура. Коли Антея відорвав Геракль від землі, Антей стратив силу і згинув. Чекала б і нас смерть, коли б ми відорвались від тої сили, що нас визначає культурно від інших народів. Але немає такої сили, щоб відорвала нас від цього ґрунту. Де б життя не кинуло нами, нас завжди єднатиме — рідна мова, мистецтво, література, релігія, — все те, що ми називаємо культурою.

Приходимо до питання місця наших організацій, маю на думці цілу нашу організацію Союзу Українців Самостійників, в цій культурно-творчій праці української спільноти. Як організація, ми маємо свій окремий вклад в розбудову українського життя в Канаді. Але до речі, варто нам пригадати нашу програму засадничого характеру. Від самих початків ми були тією організацією, що в своїй програмі виточила — служба українській справі, служба цілому українському народові. Ми ніколи не були організацією партійного характеру. Соборність, самостійність України, покладання на власні сили у боротьбі за її державність, була нашим девізом. Особисто я була завжди горда з того, що належу до організації, в якій немає загумінку, в якій найвищим ідеалом є українська спра-

ва в цілому. Цю загальну українську справу ми піддержували в Західній Україні до другої світової війни і вели її перед у Канаді. Так цю справу трактуємо сьогодні, лише з тою різницею, що ця праця прибрала інші форми, інші способи, і зараз вона прибирає способи, до яких нам треба достосовуватись. І ось такою загальною українською справою у світі є питання культурних досягнень, про які ми говорили в нашій доповіді. Можливо, що нам прийдеться ступити на деякі нові ділянки нові форми нашої праці то хай у нас завжди буде перед очима отой ідеал-самостійности і широкоглядности, щоб ми не збочували з нашого широкого шляху на вузькі стежки, відірваної від творчого руху цілої української спільноти.

Варто ще коротко кинути кілька деяких практичних думок конкретної праці та наших певних обовязків: це лише мимоходом, бо працю по цій лінії треба розробляти, передбачуючи її можливости. Але ось приміром, наше членство повинно користуватись курсами української літератури на канадійських університетах. Вони спеціяльно даються для слухачів суботами, або вечорами. Тим ми помагаємо українській мові на університеті і помагаємо собі опанувати ділянку знання, яка є такою важливою для кожної інтелігентної людини, вже не згадую про студентів, які побирають науку на університеті та їх зацікавлення українською мовою там. Літературно-мистецькі клюби та їх авторські вечорі. Хай на них не бракує наших слухачів, або на викладах УВАН, на виставах мистців художників, на виховних семінарях, на загальних імпрезах КУК. Наша окрема увага повинна бути спрямована до мистців-науковців: тепле слово для них, увага до їх праці, оцінка тої праці. Не міряймо їх міркою участи в громадській праці, що вони не включились в ряди організації. Вони працюють в іншій ділянці для української справи і працюють самотужки, одинцем, їх час і їх знання чи їх талант надто цінні. І не біймось ми включатись в загальну всеукраїнську справу, піддержувати її своїми силами і засобами. Це ж наша засада, як організації, це ж наше кредо. А дальше нам би треба стати до помочі деяким видавничим справам. За останнє дисятиліття, це був такий великий урожай, такий великий хід видань в ріжних напрямках і там нам би слід шукати нашого імені.

Своєю доповіддю я не відкрила Америки. Я намагалась насвітлити культурні здобутки українців, як народу у вільному світі, а також зясувати наше місце там. Так я вірю, такою я хочу бачити нашу організацію в ході її праці, в світлі сучасних подій — на широкім шляху в службі українській справі.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ О. В. КУДРИКА

В понеділок, 7-го жовтня, 1963 року закінчив свій земний шлях життя один з піонерів культурної ниви в Канаді — Прот. Василь Кудрик. Упокоївся у Вінніпеґу в госпиталі на 84 році життя. Про його відхід писав „Український Голос" таке:

„З о. Василем Кудриком відійшов від нас у старої піонерської ґвардії, невсипущий працівник на церковній і народній ниві, великий ідеаліст і гуманіст, великий у своїй скромності муж ідеї і праці, як його слушно було названо в часі відмічування 50-ліття його громадсько-журналістичної та церковної праці."

Народився він в селі Цеброві 13 жовтня 1880 року, повіт Тернопіль, Західня Україна. До Канади приїхав 1903 року, а 1910 року, коли заснувався часопис „Український Голос", став його першим редактором і на цім пості вистояв 11 років. 1923 року прийняв священичий сан і став священиком Української Греко-Православної Церкви в Канаді. На цій ниві він положив великі заслуги, особливо в організуванні Церкви, церковнім співі та ін. 1941 року прот. Кудрик став редактором „Вістника" і на цім пості був до 1954 року.

Величавий похорон відбувся у Вінніпеґу в четвер, 10-го жовтня, 1963 р. В похороні взяли участь 15 священиків, Блаженніший Митрополит Іларіон, Впр. Владика Борис і миряне. Похоронено о. Кудрика на Православному цвинтарі у Вінніпеґу.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

читачам „ПРОМЕНЯ"

ВЗАЇМНА ПОМІЧ,

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ЖИТТЄВОЇ АСЕКУРАЦІЇ

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

(Продовження)

Княжна не вагалася — бути чи не бути їй зараз серед тих, хто ллє свою кров і вмирає навіть, обстоюючи її честь. Однак прохання й без того стурбованого батька стримувало все-таки від бажання зламати своє слово й кинутись у вир долітаючої в дитинець колотнечі. Не хотілось ображати татуся. У нього й так вистачить клопоту, а повідає хтось, що не послухалася, тривожитись буде, ще більше краятиме собі серце. І січу може програти через неї. У ратнім ділі настрій багато важить.

Проте й сидіти не сиділося дівчині. Хозари, може, проломили вже браму і сунуть в окольний град, топчуть недосвідчених та й не так уже численних воїв народного ополчення. Може, саме в цю мить треба збудити в них буєсть ратну, вселити в серця віру, підтримати надію. Може...

Приглушений досі гомін ударив раптом у вікна, так ніби прорвався десь, і княжна заклякла на місці, з жахом дивилася в той бік, звідки долітав до неї посилений і все ж нерозбірливий галас тисячоголосої раті.

„Боги! — догадувалась дівчина. — Певне; розбили браму, прорвалися, мабуть, у град".

Якусь мить стояла приголомшена, потім зірвалася з місця, кинулась на вихід, а звідти — прямо в конюшню, де чекав на неї вигуляний кінь.

Конюші не наважились перечити своїй улюбленці, одначе й так, у хатнім одязі, не могли випустити з дитинця. Поки одні сідлали й виводили Сокола, інші принесли кольчугу, шолом і все її для ратних виїздів готоване із примхи одіяння.

Почувши під собою комонника, а потім іржання коней бойовий, Сокіл рвонув із копита і вихром виніс дівчину в град окольний.

Хозарські стріли дзижчали довкола, як джмелі, впивалися в м'який грунт, в солом'яні крівлі, і Чорна змушена була прикритися щитом, а Сокола тримати ближче до рублених будівель, до високих огорож. Але спинятись не спинялася. Цікава й налякана, гнала покірного коня до брами під прикриття високих стін.

Об'їжджаючи скупчення ратних людей, Чорна зіткнулася раптом із дружинником, що скакав їй назустріч. Кинула на нього мимовільний погляд і, сама того не помічаючи, здибила коня.

Дружинник теж осадив огира, дивиться на неї здивованими, широко відкритими очима.

— Всеволод?! — першою питає дівчина, і вірячи, і не вірячи, що перед нею — він, молодець із пасовиська.

Але дружинник мовчить. І їхати не їде, і признати не признає. Стримує осадженого на задні ноги коня і мовчить. Та ось в очах його спалахнув якийсь глибокий, немовби прихований вогник, обличчя проясніло, здається, освітилося зсередини, і не встиг він зламати уста свої в усмішку, як дівчина скрикнула на радощах, щира й довірлива, простягла йому руку.

— Ти тут, Всеволоде?! Ой, як я рада тобі! Як я рада!

Збоку шарахнулись коні й відтиснули Всеволода до самої огорожі.

— Їдьмо звідси, — пробилася до нього княжна. — Тісно тут, та й стріли літають. Хозари, мов знавісніли, прищуть і прищуть ними з-за стін.

— Але мені наказано...

— Дарма, — не стала слухати його дівчина. — Он там за будівлями, і зручніш, і безпечніше буде постояти.

Княжна порівнялась із Всеволодом, взяла коня його за повід. Ніби боялася, що дружинник приострожить зараз Вороного і полишить її тут, у сутолоці. А коли в'їхали в провулок і стали за будівлями, глянула на нього щирим, виповненими сумною ніжністю очима і сказала:

— Бачиш, збулось-таки волхвування твого батька. Не минула мене лиха година.

— Та що ти, княжно... — перечить їй Всеволод.

— Ні, ні, не кажи, — не слухає його Чорна. — Я знаю: лихові не минути. От тільки...

— Тільки нічого в них не вийде, княжно, — заспокоює парубок. — Хозари не пройдуть. Трупом лягають під стінами.

— Правда? — веселішає дівчина. — А чому то галас був такий коло брами? Не проломили часом?

— Ні! — усміхається Всеволод. — Смолою пригостили асійців. Мов комашня та, лізли на ворота. Думали, що каміння та стріли —

єдина зброя в сіверян. А вої наші підманили та й вилили зненацька. Прямо в гущу, на голови вилили гарячу смолу. Страх який лемент підняли. Тікали геть, мов пацюки з носада, що має в морі потонути.

— Але ж їх сила, Всеволоде. Кажуть, все поле воями забите. Та й ліс довколишній.

— То нічого, княжно. Нас теж немало. Та й стіни добре допоможуть. За дві такі раті упораються.

— Ой, коли б же то так, — боязко й непевно посміхнулася дівчина. Далі звернула якось увагу на його високу, ще міцнішу в ратнім одіянні постать і залюбувалася нею. Всеволод видався їй тепер якимсь дорослішим, справжнім витязем. Таким ставним, таким красним з лиця витязем, що подібного йому в усій дружині не знайдеш. Дивно, як вона не помітила цього раніш, на пасовиську. Може, сама була б порадила йому стати дружинником. Може... А князь послухав би її, князь для неї усе міг би зробити.

Чорна забула, здавалось, про все, що діялось довкола. Стояла мовчки і милувалась вродливим отроком.

— А ти... — хотіла було висловити думки свої вголос, та схаменулася і звела на інше. — Як се ти потрапив до острога, в дружинники до князя?

— Таж хозари, — промовив непевно. — А я... став князеві в пригоді. Однак прохав би... Коли княжна не гнівається на мене, коли вона...

— Та що ти, Всеволоде! — обірвала Чорна його схвильовану й уривчасту через те мову. — Забудьмо все те.

Княжна наблизилася до зніяковілого й розгубленого, як здалося їй, дружинника, щиро й довірливо глянула йому в вічі.

— Я не пам'ятаю. Але і ти прости мені образу. Бачиш, яке лихо звалилося на мою голову. Я не хочу, щоб у сю нещасну годину тяжіло наді мною чиєсь прокляття, затаєне зло. Чуєш, Всеволоде? Прости мені отой... оте негречне слово.

Княжна тепер тільки збагнула, як це нечесно з її боку — докоряти парубкові холопством, як це образливо було для нього, коли почув те слово з її уст. Адже він так прихильно ставився до неї, зробив їй стільки добра.

Сором опалив дівчині ланити, і погляд сам по собі ковзнув униз, кудись на кольчугу чи на лати. А Всеволод мовчав. Уперто і незрозуміло довго. Тоді княжна не витримала, звела на нього і боязкі, і гнівні вже очі.

— Ти... мовчиш? Ти не прощаєш мені? Хочеш, значить, моєї загибелі? — крикнула вона наляканим і ображеним голосом.

Крик той ніби пробудив Всеволода.

— Та що ти, княжно! — не злякався, а прояснів він на обличчі. — Адже я прибув боронити тебе. Адже я перший побачив у лісах хозарів і попередив князя, все віче, всіх сіверян. За цілу добу до нападу попередив!

Дівочий гнів танув, як віск, на очах змінювався збентеженням, неймовірністю і зрештою якимсь особливо сильним, небаченим ще подивом.

— То се був ти?!

— Я, княжно! — радів тій зміні Всеволод. — Коли б я мав у серці гнів, коли б я мислив про помсту, чи скакав би, мов навіжений, до Чернігова, чи попереджав би князя?

— То ти...

Княжна не доказала. Несподівана радість полум'ям знялася в її чутливому до добра серці, хвилею вдарила в обличчя, перехопила подих, а далі й зовсім сп'янила дівочий розум. Скрикнула на радощах і, заплющивши в солодкому пориві очі, міцно поцілувала Всеволода в самісінькі уста.

— От тобі... — сказала, переводячи подих, — цілунок той, якого ти бажав!

Всеволод стояв перед нею, мов очманілий, і вірив, і не вірив тому, що сталося. Потім опам'ятався і, усміхаючись сяючими од щастя очима, підніс тремтячу й нерішучу ще правицю — певне, пригладити хотів а чи заправити вибите з-під шолома пасмо м'якого смагляво-чорного волосся. Та княжна стримала той рух і ніжно, щоб не образився часом, сказала йому впівголоса:

— А тепер скачи, куди наказано.

Всеволод видився на неї, не вірив, певне, почутим з її уст словам, потім згадав щось і заспішив.

— Так, так, мені пора.

Поправив на Вороному сідло, підібрав повід і, оглянувшись ще раз, вітром вилетів на коня.

Приострожений огир здибився перед Чорною і з місця пустився навскач. Проте Всеволод не дав йому розігнатися як слід — круто осадив по недовгім часі і, розвернувши в вузькому провулку, погнав до захопленої тією спритністю і силою дівчини.

— Не бійся, княжно! крикнув їй з ходу. — Як тільки скінчиться січа, я викличу кагана на поєдинок. В єдиноборстві відстою твою волю і твою честь!

Вороний знову став цапки, розвернувся на задніх ногах і поніс комонника понад градською стіною, вздовж збуджених лав ратного люду:

А княжна стояла на тім же місці, не зводила із Всеволода очей.

„На поєдинок? — спитала нарешті непокірними і беззвучними устами. — Але ж поєдинок має свої закони. А що, коли переможе каган? Адже він зажадає тоді видати мене без бою. Адже князь змушений буде тоді поступитися!"

Подив, страх і бажання зчепилися в її маленькому серці і довго не поступалися одне одному, аж поки не підоспіла надія.

„А й справді, — міркує дівчина. — Всеволод молодий і спритний, сміливий і дужий. Він може наважитись на се, може навіть перемогти в двобої. Каган — опудало, а сей — справжній витязь. Та й стинатися є за що. Слава йому он як потрібна. Першим витязем стане тоді у княжій дружині, а значить, і першим мужем в усій Сіверянщині. Бо князь за се і землею, і почестями винагородить".

Але нова тривога гасить її надію, потьмарює радість.

А Олег? Як бути тоді з Олегом? Адже Всеволод може зажадати її руки. Що вона скаже йому на те? Що скаже? ?

Боги, яка нещаслива в неї доля! І тут без прикростей не обійтись. Одначе хай буде те, що буде. Аби тільки хозарів прогнали від Чернігова. Аби тільки хозарину не потрапила до рук. Отому масному й огидному хозарину!

XXX

Хто вміє тримати зброю, у того буде й сан

День минув у постійних тривогах. Хозари то відкочувались, то знову валом валили до брами, мов навіжені, лізли на стіни, прискали разючими стрілами. І не один ратний муж упав із занесеним над головою мечем — по цей, а то й по той бік стіни, на купи забитих чи конаючих асійців. Лише надвечір хозари втихомирились нібито і стали відходити до лісу. Проте в острозі довго ще не спали, сподівалися якоїсь каверзи, несподіваного, а той підступного нападу.

Не спала й княжна. До пізньої ночі ходила по терему, прислухалася до тривожної тиші в острозі, на полі брані, а то й посилала когось довідатися, чи все гаразд там, біля брами, чи полагодили вже двері та зруйновані в кількох місцях стіни.

Хтось із отроків висловив догадку, що хозари навмисне відійшли так далеко, щоб обманути сіверян, притупити їх пильність і підкопатися вночі під стіни. Думка ця засіла дівчині у голові й найбільше хвилювала, гнала од неї сон.

Нянька безсила була вблагати свою улюбленицю, і тільки повернення князя заспокоїло трохи Чорну, а породжена його розповідями надія і зовсім заколисала в м'яко постеленому ложі.

Проснулася княжна, розбуджена чиєюсь радісно-веселою і тому не в міру голосною розмовою під теремом. Глянула, зацікавлена, в вікно і засуетилася: надворі стояв уже погожий літній ранок. Сонце встигло підбитися над лісом і, здавалось, сміялося з неї голосами незчисленного птаства між ріллями, молоде й гоноровито-задеркувате, весело видзонювало в срібні дзвіночки обважнілих на листі рос.

Чорна поспішала. Ця мирна тиша, весела розмова внизу цікавили її як власна доля, як щось таємне, багатообіцяюче. Накинула сяктак хатній одяг і, не причесавшись, не вмившись навіть, кинулася на вихід.

— А князь і погодився? — питав хтось біля дверей, поверхом нижче.

— Таж кажу, — відповідав другий голос, — єдиноборство влаштовує. Хто осилить кращих мужів княжої дружини, тому й належатиме честь першого поєдинщика.

Княжна спинилася на східцях, послухала і, не наважившись все-таки з'явитися перед отроками неубраною і непричесаною як слід, побігла до няньки.

(Далі буде)

Веселих Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і щасливого

НОВОГО РОКУ

від

ZAWIDOSKI FUNERAL HOME

724 Selkirk Ave., Phone JU 9-4911

WINNIPEG

PROMIN

Vol. V. No. 1 ENGLISH SECTION January, 1964

OUR CHRISTMAS TRADITIONS

Firstly, we should remember that our Ukrainian Christmas is on the seventh day of January, with Christmas Eve on the sixth, that is, we celebrate our Christmas Holidays according to our Church (Julian) calendar. And, secondly, we should remember that our Christmas should be celebrated solemnly and with a religious dignity in one's family circle: in one's family home. According to our people's traditions, we regard the Holy Family as the symbol of our family unity and love. So all the members of the family try their best to be within the family circle at Christmas. Grown-up children, who as yet, have no families of their own and live away from home, due to their occupation, as workers or students, make their best effort to return home for Christmas and to participate in the Christmas Eve supper. To be at home on Christmas Eve is one of our most solemn and fine traditions.

We have songs and traditional stories that tell us of a mother's sadness on Christmas Eve, as she glances at the vacant chair which was occupied in the previous years by her son or her daughter. If her children are absent on Christmas Eve, the loving heart of the mother cannot be fully happy: the more so if the mother and father realize that the absent ones could have come home for that solemn occasion and family re-union. Let us continue the fine traditions of family re-unions at Christmas, with our hearts filled with the joyous Christmas spirit and love for each other.

We should remember the importance that all the present members of the family participate together in the Christmas Eve supper. This tradition is so well known by all who belong and feel close to the Ukrainian family at large, and yet, there are cases of its neglect. Sometimes the mother of the family, after carefully preparing the Christmas Eve Supper and serving same, beginning with the age-old traditional wheat and honey dish of "kutya", notices sadly that one or two chairs are empty. Perhaps, one of her student sons regarded that it was more important for him to attend one of his student club's meetings than to be present at the family's Christmas Eve re-union and supper. Or, perhaps, it is one of her student daughters who

is somewhere on a visit and missing her chance to be at the family's Christmas Eve re-union. Somebody else, perhaps, is missing too. Then how could the loving heart of the mother of such a careless family be happy at Christmas?

It was our wish to point out here how the happy spirit of the traditional Ukrainian Christmas could be either made really joyous or sad in some respects. So let us follow those, to whom the real spirit of our Ukrainian Christmas is still fully alive. Let us celebrate our Ukrainian Christmas, enriching it with our special Christmas traditions, with our carols, and with our sincere love for our families and for the great Ukrainian Family at large.

Chrystos narodyvsya!

З нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
НОВОГО РОКУ
бажання всім нашим клієнтам
засилають
Барилюк і Кучер
АДВОКАТИ і НОТАРІ
4th Flr. Crown Trust Bldg. 364 Main St.
Phone WH 2-5151 WH 2-5152
WINNIPEG 1, MAN.

CANADA'S CULTURAL HERITAGE

UKRAINIAN CONTRIBUTION

(Continuation from December issue)

Ukrainian artists, sculptors, architects are contributing to the development of the arts in Canada. Leo Mol of Winnipeg is one example. Peter Dobush, an outstanding architect, born and educated in Winnipeg, now practising in Montreal, is another example. Both, Mr. Mol and Mr. Dobush received national recognition in 1960 when the Royal Architectural Institute of Canada awarded them medals for outstanding achievements in their specific fields.

Then there is Helen Kohuska, one of the Canadian born artists who studied abroad and brought a new spirit to the Ukrainian artistic creativity. Ted Korol of Winnipeg is called upon continuously to project stage sets and other decorations, relative to the different theatrical performances. A number of postwar emigre arstists, such as Vadym Dobrolige (Edmonton), D. Dmytrenko (Toronto), S. Hordynskyj (Winnipeg) have left their artistic marks on the decor of many church and public buildings in Canada. And the modern graphic designs by Myron Lewyckyj have greatly contributed to the aesthetic appearance of book covers and publications in general.

Classes in drawing and painting for children and young adults have been conducted by Kateryna Antonovych for over a decade in the halls of the Ukrainian National Home in Winnipeg. Herself, a talented artist, Madam Antonovych has accomplished wonders with the young aspiring artists. This is quite evident at the school's annual exhibits. But, more important, due to her untiring efforts, her enthusiasm and eagerness to share her talents and artistic techniques with her pupils, she has inspired a number of them to further pursue their studies in institutions of higher learning here and abroad. One of her pupils, Daria Zelska-Darevych, a graduate of the University of Manitoba, chose for her thesis — age-old designs of Ukrainian ceramics. To-day Mrs. Darevych and other former pupils of this school are contributing to the artistic life of the country as teachers, designers, painters, etc.

An other unique Ukrainian contribution has been in the field of horti — and agriculture. It is well known that in the early days of immigration, a large percent of the newcomers from Ukraine settled on the virgin lands of Western Canada, and, "in the sweat of the brow" broke and cultivated the land. But not all of us are aware of the fact that certain species and varieties of Flora (decorative - ornamental as well as edible — fruit and vegetable) which are quite common now in Canada, owe their cultivation and growth here to these settlers, who brought the seeds from their former homeland and painstakingly fostered their growth and reproduction. In this respect some research has been made by the renowned horticulturist N. Pankiw of Dufrost, Man., and Prof. M. Borowskyj. The latter had articles published on this subject (Ukrainian Voice # 1, 1950, New Pathway # 205, 1949) naming the plants and vegetables concerned.

The social aspect of culture includes colorful and symbolic customs of Holiday Festivities, such as Christmas Eve celebrations, Easter and other Holy Day feasts. As these are celebrated according to the Julian Calendar (which is almost two weeks later than the Gregorian) the festivities are quite outstanding, especially in the prairie provinces, and have definitely become a part of the Canadian scene with special Radio and TV programs to mark the occasions.

Choral and group singing, as well as folk dancing are well known characteristics of Ukrainians. Every Canadian enjoys Ukrainian songs and dances, and one can hardly imagine a representative Canadian Festival of Song and Dances without the participation of one of these groups.

In the economic, professional and political life of the country, the Canadian Ukrainians have also made a substantial contribution. In the political field, they elected, or have had appointed representatives in all levels of Government (mayors and reeves of cities and municipalities; members and ministers of Provincial legislatures; members and a minister in the Federal Parliament; members of the Senate; etc.).

The group's contribution to the spiritual culture of Canada is outstanding. The two traditional Churches — Ukrainian Orthodox and Ukrainian Catholic — contributed to the religious mosaic of the Canadian community.

Research and scholarly activities are represented by a number of prominent scientists. The late Dr. T. K. Pavlychenko of the University of Saskatchewan was a world renowned ecologist; Dr. W. J. Cherewick, phyto-pathologist, currently with the Research Branch of the Federal Agricultural Department are only two examples in these fields. Then there is the eminent bio-chemist Dr. Nestor Bohonos, formerly of Edmonton, Alta., now in New York, and Dr. H. Messel, world renowned

physicist, formerly of Rivers, Man., now in Australia. In the humanities we have had scholars here of Doroshenko's and Bileckyj's caliber. The learned societies, such as the Ukrainian Free Academy of Sciences with headquarters in Winnipeg, the Shevchenko Scientific Society of Toronto and others, continuously contribute to the enrichment and prestige of Canadian scholarship.

While the above contributions have been restricted to specialists in their respective disciplines, the Ukrainians in Canada were very productive in the realm of letters, especially in poetry, including folk poetry, fiction, drama. The following authors could be mentioned: E. Kiriak (author of the monumental **Sons of the Soil** — truly a Western Pioneer Saga, recently translated into English by M. Luchkovich), M. I. Mandryka (author of the epic poem **Canada**), Honore Evach, Myra Lazechko Haas, a. o. The past few years have been very fruitful in the publication of biographies and memoirs, especially on the early years of settlement and adaptation in Canada. **Taking Root in Canada** by G. Romaniuk (published bilingually in English-Ukrainian) is one example.

A thick volume could be written on Ukrainian publications in Canada — newspapers, periodicals, journals. The Ukrainian press has a long and significant history in Canada. In 1963, the **Canadian Farmer** (published by the National Publishers Ltd., Winnipeg) celebrated its sixtieth anniversary of continuous publication. Not very far behind in time is the weekly **Ukrainian Voice**, continuously published since 1910, the **Herald** since 1924, **New Pathway** since 1933, etc., etc. A recent survey disclosed that Ukrainians in Canada, in the period since the second World War, published 222 periodicals.

Since 1953, Prof. J. B. Rudnyckyj has been annually compiling bibliographical surveys of all publications in Canada. This survey is published by the Ukrainian Canadian Committee in book form entitled **Ukrainica Canadiana.** Currently he is working on a retrospective bibliography which would give the total number and titles of books and pamphlets published by Ukrainians in Canada. It is assumed that over 5,000 titles of them have been produced in the span of 60 years, since the first known book appeared in Canada in 1904. This output positively compares with other ethnic groups in Canada, including French and English. Further to this matter, I would like to quote from **Papers of the Bibliographical Society of Canada** (Toronto, Ont., 1962).

„In dealing with Ukrainian Canadian bibliography one cannot avoid comparison with the bibliographies of other ethnic groups in Canada. Together with English and French bibliographies of all kinds, Ukrainian efforts and publications in this field represent not only the most dynamic endeavour of any group of the so called „Third element" in this country, but from an objective viewpoint constitute also a real contribution to the whole Canadian scene. It is to be hoped that the firmly established publications in this field will be continued and extended, thus enriching the Canadian cultural mosaic and serving as a basis for research on the part of generations to come."

As it can be noted, no specific reference to the Ukrainian language has so far been made in this survey. Nevertheless, the language has been in constant use since the arrival of the first settlers from Ukraine, and is still very much alive to-day as an important tool of communication of 340,000 Canadians (1961 census). It has been a uniting and unifying factor in the social and cultural life of Ukrainians and, at the present time is being used by the fourth generation born and raised in Canada. As a significant cultural asset, the Ukrainian language in Canada has gained high-school and university teaching and is regarded to-day, as it was in the past, not only an important tool of communication amongst the Ukrainians, but as a basic factor in the preservation and cultivation of their spiritual values.

**
*

In conclusion, may it be emphasized once more, that the above survey has been only an attempt to present the contribution of Ukrainians to **Canada's Cultural Heritage.** More research and study will, without doubt, bring to light many more rich and colorful hues, which, after all is a part of the pattern of Canadian life as we know it, value it, and expect it will be thus perpetuated by the generations to come.

Ol'ha Woycenko

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

і

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

Євген Угринюк — власник

CHARLES DRUGS

Cor. Selkirk & Charles Tel. JU 2-4898

WINNIPEG

THE MIND TURNS OUTWARD

(Continued from December issue)

Of course, even the healthiest child needs to use the home as a place of retreat. If he fails to play his part in an important game he may want to stay in his room for a while to recover. However, this is different from the child who becomes ill and runs a fever on the morning that he has to write a test.

What holds true for the child also holds true for the adult. Even the soundest individual may turn to his home now and then for confidence and reassurance but this is different from the wife who continually runs to her mother on any and every occasion. This type of behaviour is known in psychology as regression which means, in this case, a retreat toward a former stage in life when dependence was legitimate. An individual whose self-distrust is deep cannot help wanting to regress. Instead of returning home on occasion such individuals have an abnormal urge to retreat to such a home and stay there. And the reason is clear: home is the only place in which we gain status by existence. Our parents and to a lesser extent the rest of the family like us because we are a part of it. In life, however, we gain status by accomplishment. If accomplishment tends to be difficult the tug toward childhood is understandable.

The urge of all deeply disturbed individuals to convert all their places of belonging into places of hiding rather than growth is a common phenomenon.

Instead of feeling a challenge in a church to add to his spiritual growth such an individual regards it as a place to declare his helplessness and becomes angry if other obligations are suggested. Some people return for the protection which it seems to offer them and there is many an alumnus who cannot wait for the annual event when he can become the irresponsible student again.

When a patient, as he approaches emotional health, begins to speak about what he can do about his own problem, he is also annoncing a change in his relationship to the various places of belonging. In the future these places will serve him less often as places of hiding and more often as places of growing.

The second change in an individual on his way to emotional recovery is no less dramatic. Whereas his surroundings have been thought of in terms of how they threatened him, he now can appraise them in terms of the possibilities they offer. Where his responses have been rigid and unchanging they now tend to become adaptable and flexible. To understand why such a person imposes an artificial rigidity on life we must understand that he lives in a world which is much more complex to him than it is to the ordinary person. To meet these problems such an individual tends to be a stickler for ritual which helps him to be more prompt and decisive. Where there is no established ritual he tends to choose the nearest equivalent — the familiar way of doing things.

A relative visited a lady and her husband in a big city. It occurred to the couple that this relative might find it enjoyable to visit a variety of eating places, some foreign and some specializing in sea-food. To their chagrin, instead of enjoying himself, their visitor searched fevirishly through every menu card for items which he said would make up a "decent, God-given meal" to which he was accustomed at home.

The type of individual who seems to be in rebellion against all group conventionalities and all efforts to regularize his life may seem to contradict what has been said above. But he also is rigid rather than flexible, repetitive rather than adaptive. His responses are prepared in advance. The man who "would rather be caught dead than wear a tie" and who shows up at a formal gathering with a rumpled suit and work shirt open at the neck is not spontaneous and free. He merely acts in obedience to private conventions rather that public, reactions which have their origins in the negativism of childhood. Not only is the behaviour of such a person rigid but his ideas are stereotyped. To him all psychiatrists are phonies, all members of the younger generation irresponsible, all modern art tripe, with a host of other simple rules which make decisions easy.

As a patient learns to accept himself and get along with himself, he is gradually set free from the necessity to make life manageable either by retreating into a hiding place or into ritualistic or stereotyped patterns of thinking. A world from which he has long tried to banish variety is permitted to show itself as various; and a world upon which he tried to impose rigid, repetitive order becomes for him once more, as at the beginning of his life, one that is full of possibilities. As he explores the world that lies beyond himself and sets about developing his powers in relation to it, he is born out of a kind of death-in-life into a genuine aliveness.

I. Goreski

Хроніка культурних подій

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Заходами торонтонського відділу КУК відбувся в Торонто Тиждень Української Культури, що тривав від 16-23 листопада 1963 р. В імпрезах взяли участь найкращі мистецькі сили м. Торонта, а також запрошені мистці з Монтреалу та Злучених Держав Америки.

Тиждень Української Культури почався бенкетом в Кінґ Едвард готелі, на якім були присутні визначні гості англомовного світу, представники етнічних груп, визначні громадяни, науковці, мистці і духовенство обох церков.

В протягу тижня відбулись різного роду імпрези, що притягали, своїми кращими зразками велике число публики. Чималою атракцією була виставка образотворчого мистецтва, улаштована в ґалерії Торонтонської Публічної Бібліотеки таких сучасних українських мистців: Борачка, Бутовича, Дмитренка, Гніздовського, Гординського, Грищенка, Гуцалюка, Кейвана, Крюкова, Мирона Левицького, Галини Мазепи, Мороза, Сологуба. Тут же був відділ виставки українського народного мистецтва — стилізовані народні одяги, зразки вишивок, гуцульська кераміка, різьба на дереві, зразки писанок. Інший відділ містив виставку книжок — давніших і новіших видань з різних галузів — белетристики, наукових праць та публіцистики і часописи та журнали.

В протягу Тижня відбулось три великих концерти, в яких виступали найкращі мистецькі, музичного світу, сили. В концерті, що відбувся під гаслом „Українські народні пісні, музика і танець" в залі УНО виступали: Григорій Назаренко — бандурист, квартет „Верховина" під проводом Оленки Глібович, танцювальна група „Чайка" під проводом Я. Клуня, чоловічий хор „Прометей" — диригент Степан Гумінілович та солісти співаки: Елеонора Бербенець, Расія Садова, Іріяда і Петро Черняки та Василь Тисяк. Того ж вечора поставлено оперету другої дії „Катерина" М. Аркаса. В опері виступали: Гр. Ярошевич, Ганна Тагаєва, Стефа Фодчук і Богдан Климкович.

На 21-го листопада в залі Інтернаціонального Інституту був „Концерт української музики". На нім виступали такі мистецькі музичні сили: піяністка Люба Жук, співак Осип Гушуляк, скрипаль Євген Гузар, співачка Марта Кокольська.

Третім був „Симфонічний Концерт" у виконанні Торонтонської Симфонічної Оркестри під управою мистецького керівника Волтера Сускінда. В програму входили твори сучасних українських композиторів: Ревуцького, Небоченка, Витвицького, Фіяли, Придаткевича і Рудницького. В цім концерті солістами виступали — піяніст Роман Рудницький та Єва Столярчук-Бімс — сопрано. Цей концерт відбувся в найбільшій залі Торонта — Мессей Гол і ним закінчувався успішний „Тиждень Української Культури". На кожній імпрезі публіка заповнювала залі по береги.

РОЗКВІТАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Все більше і більше захоплюється молодше покоління мистецькою творчістю, а малярством зокрема. Доказом того є, що на виставці мистецьких праць українських художниць, яка відбулась в Ню Йорку в м. листопаді 1963 р. виступило чотири дебютантки — Христина Головчак, Анна Рейнарович, Оксана Федьків і Христина Шпонтак.

Між студентками, які вже раніше брали участь, й які стоять „на порозі" професійних мисткинь, подибуємо такі імена: Олена Ґердан-Заклинська, Дарія Костів, Галина Мірошниченко, Софія Ладо, Роксоляна Лучаковська, Оксана Мурій-Стусик, Тетяна Батюк, Дарія Зельська Даревич, Параня Іванець, Ніна Раковська.

А ось ряд імен українських художниць, ширше відомих в Америці: Олена Кононенко-Трофимовська, Наталія Стефанів, Іванна Прийма, Катерина Луцишин, Адріяна Лисак, Надія Сомко, Катерина Кричевська, Ольга Дядинюк, Людмила Морозова.

Не всі імена художниць, що брали участь у виставці включені. Всіх їх було около 30 і дали всі разом на виставку поверх 80 картин різних розмірів, стилів і жанрів та техніки.

Улаштуванням виставки зайнявся 64-тий відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку.

З КОНФЕРЕНЦІЇ СФУЖО В АНГЛІЇ

Ще минулого року на конференції СФУЖО, що відбулась у Торонто в м. грудні, було заплянновано відбути подібну конференцію в Европі. Останні вісти доносять, що така конференція відбулась в Англії в днях 14, 15, 16 і 17 листопада, 1963 р. в місті Нотенґем, в якій взяли участь представниці всіх українських жіночих організацій, що входять у Федерацію.

В конференції взяли участь делеґатки: Англії — пані: А. Остапюк і І. Андрушко, Франції — Л. Вітошинська і В. Дратвінська, Німеччина — О. Бойко-Сулима і Л. Чайківська, Бельгії — З. Витяз і С. Зелена, Австрії — А. Супрун. Центральну управу СФУЖО репрезентувала пані Ірина Павликовська, що живе в Канаді. Важливими справами нарад були — організація культури й освіти, виховання й зв'язки. 18-го листопада відбулась в Лондоні зустріч представниць зорганізованого жіноцтва з англомовною пресою.

ДОСЯГНЕННЯ В НАУЦІ

Цього року Впреп. о. Прот. С. П. Симчич докінчив свої студії в Албертійському університеті й осягнув з похвалою другий науковий степень М.А. (Местер оф Артс). Він написав і оборонив перед іспитовою комісією професорів свою тезу під заголовком „Схожість і розбіжність у творах М. В. Гоголя і Г. С. Квітки."

Бажаючи поглибити свої студії, о. Стефан вписався на університет у Ванкувері де одержав степень В.А. (Бечлор оф Артс).

Через кілька років о. Симчич викладав українську мову на вечірніх курсах у Джан Оливер Гай Скул. За його почином вийшла книжка про нашу провінцію під назвою „Британська Колумбія і Українці", накладом Т-ва Взаїмної Помочі. За благословенням Блаженнішого Митрополита Іларіона о. Степан написав і видав підручник для шкіл та для ширшого громадянства під назвою „Отче Наш". Переклав кілька книжок на англійську мову.

Будучи основоположником, спільно з Д-ром М. Гуцуляком і постійним головою Комітету Поширення Української Книжки, цей Комітет передав до публічних і університетської бібліотеки 5,8 томів переважно наукових книжок і портрет Т. Шевченка в 100-річчя його смерти до університету — разом вартости 1,700 долярів. Портрет Шевченка знаходиться у відділі спеціяльної збірки портретів. Дальшою передачею книжок до університету занимається гурток Н.Т.Ш.

Українське Т-во Альфа Омеґа при Ванкуверському університеті відзначило отця основоположника грамотою досмертного членства. Отець брав провідну участь на кожному відтинку українського життя. Тепер є Ректором Інституту Св. Івана в Едмонтоні.

Ф. Богдан

АНГЛОМОВНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Широке зацікавлення викликала поява 1-го тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Праця ця вийшла заходами і коштами Українського Народного Союзу. Друкувалась у В-ві Університету Торонта, а виготовлена Науковим Товариством ім. Т. Шевченка за редакцією д-ра Володимира Кубійовича.

На цей том складається праця 54 українських науковців. В редакційній колегії цього тому були: Зенон Кузеля — етнографія, Юрій Луцький — література, Олександер Оглоблин — історія, Юрій Шевельов — мова. Редактор управитель — Антін Драґан. В книжці бачимо ряд редакторів асистентів: Любов Дражевська, Володимир Душник, Наталія Кордиш-Головко, Іванна Ковалюк, Мюріель Коцеляс, Мері Мек-Ендрю, Джун Мінц, Антін Рудницький, Аркадій Жуковський. В зміст Енциклопедії входить — інформації про Україну, територію, нарід, назву, національні емблеми, географія, історія, мова, культура, література. Заплянований вже вихід наступного тому.

УКРАЇНКА РОКУ

Маруся Бек, радна міста Детройту одержала почесне відзначення „Українки Року". Такий титул надає кожного року Товариство Українських Професіоналістів міст — Детройту — ЗДА і Віндзору — Канада визначній українській особі, що відзначається окремими заслугами в суспільно-громадському життю.

Маруся Бек, широко відома серед українських англомовних кол обидвох країн — ЗДА, Канади і поза ними. Від ряду літ вона є радною міста Детройту. Крім цієї позиції, де здобула собі великої популярности, вона живо цікавиться українським життям у всіх його широких проявах. Минулого літа Маруся Бек відбула подорож на Україну, звідала деякі більші міста, установи а після поділилась своїми враженнями з побуту там.

Маруся Бек зокрема цікавиться проявами культурно-творчої праці серед молоді і старших. Недавно вона уфундувала при СФУЖО фундацію на літературні конкурси; її заходами відбулась в Детройті Світова Виставка Образотворчого мистецтва. Обдарена від природи духовим багатством — вона одночасно володіє живим мистецтвом слова так і писаним в обидвох мовах — українській і англійській. Маруся Бек є гордістю українського суспільства, а жіноцтва зокрема.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Колядники

Іванко, Степан, Мелася —
Гарні з них колядники!
І Гануся десь взялася —
І в руках у них дзвінки.

Ще й звізду собі зробили,
Чорта й Ірода із карт —
По хатах усі побрили:
Колядують не на жарт!

По дорозі ще й Миколу
Узяли у добрий час —
Та й усі на Рідну Школу
Колядують раз-у-раз.

Аж похрипли — колядують,
А в скарбонку п'ятаки,
І доляри все мандрують —
І хвалять їх всі батьки!..

Богдан Вольний.

НЕЗВИЧАЙНІ ГОСТІ

Наближалися Різдвяні Свята, коли одного дня по полудні в сінях зашаруділи чиїсь дрібні кроки і хтось легко застукав до моїх дверей. Зі свіжим, холодним повітрям внесли до хати мої „старі" знайомі досить веселого гамору і втіхи.

— Добрий день, любий вуйцю!

— Вітайте, дорогі діточки! Сідайте, де хто може!

Семеро моїх малих приятелів розмістилися вигідно і сво бідно так, як завжди, і одне наперед другого заговорило, защебетало.

— Ми вже давно не бачили вуйця! — сказала Марійка. — Бо і часу не було. Наука рано і по полудні. Аж тепер почалися святочні ферії, то ми мусіли відвідати вас перед святами. Що коло вас чувати?

— Нічого злого! Я слава Богу здоровий. Тільки от і я вже тужив за вами. Добре, що прийшли. Що коло вас новень кого?

— Ми подіставали свідоцтва за перший пів рік! Ось, прошу подивитися! — сказала Оксанка і простягнула мені своє свідоцтво.

— Дуже гарне! — сказав я, поглянувши на свідоцтво.

— І моє прошу прочитати... І моє... говорили діти, подаючи мені свої піврічні свідоцтва. Свідоцтва були дуже гарні — самі „добре" і „дуже добре"...

Тільки наймолодший Микольцьо мовчав, бо він не був ще школярем і не мав чим похвалиится. Тимто я похвалив школярів, а до Микольця сказав:

— Що ж коло тебе, Микольцю, нового?

— Я дістану на Різдво гарну ялинку! Ісусик принесе мені велику книжку з образками...

І в нас буде ялинка... І в нас!.. — почали говорити діти.

— То вже за три дні Святий Вечір, вуйцю! — сказав Максимцьо.

— Ми вчимося колядувати. Підемо з колядою на Рідну Школу...

— Дуже гарно, діточки! А вмієте вже колядувати?

— О, вміємо вже всякі коляди! — сказав Ромко.

— Може заколядувати?

— Прошу дуже! — сказав я. — Колядуйте, діти!

І понеслася гарна пісня коляди. Всі колядували радісно і бадьоро, навіть Микольцьо підтягував за іншими, як старий колядник. А коли і я став колядувати разом з ними, то всі ще більше зраділи.

— Вуйцю, а ви будете мати ялинку! — з а п и т а л а нагло Оксанка, коли скінчили колядувати.

— І чи прийдуть до вас які гості? — запитав Петрусь. — Бо до нас завжди приходять гості на Різдво.

— І я буду мати ялинку і до мене прийдуть гості — сказав я задумано. — Та яка то буде ялинка і які то будуть гості, не скажу вам, бо може не зрозумієте...

— Чому не зрозуміємо, вуйцю? — сказала наче ображено Марійка.

— Ну, бо це будуть незвичайні гості... Послухайте... Що року на Святий Вечір, коли я так самітно сиджу в хаті, приходять до мене дивні гості... А ті гості — то мої спомини з давніх літ, коли я був ще малий, ось такий, як ви тепер, і так само тішився ялинкою... До мене приходить та ялинка, яку колись прикрашувала мені моя покійна мати. І приходять гості, ті давні спомини, радісні дні мого дитинства. А потім приходять інші. Спомини молодости, коли я був січовим стрільцем. О, це найкращі гості. Приходять до мене мої давні знайомі і приятелі, мої товариші, що разом зо мною боролися там, в Україні з москалями і свої молоді голови поклали за край рідний... І хоч як мені сумно, коли про них згадаю, то і радісно, коли подумаю, яка радість була в Україні, коли було там наше рідне військо, наше право, наші прапори в Києві...

— Читали ми, вуйцю, про ті радісні дні, читали в історії України! — сказав Петрусь.

— А найбільш радісний день був того року, коли в Києві на площі Софії проголосили

самостійну, від нікого незалежну, українську державу.

— Знаємо, вуйцю! — сказала Марійка. — Це було 22-го січня 1919 року. А в кілька днів пізніше потім була памятна битва під Крутами, де полягло триста наших молодих воїнів-героїв...

— Так, Марусенько... І ті герої приходять до мене на Свята. Я для них окреме накриття на столі лишаю...

— І в нас для п о л я г л и х стрільців окреме накриття на Свят-Вечір ставлять і свічечку коло того накриття засвічують!.. почали говорити діти одне за одним.

— Це гарний звичай, діточки. Так треба робиит. Це знак, що ми про героїв памятаємо і їх шануємо, а у Свят-Вечір їх поминаємо.

Діти наче трохи посумніли і почали прощатися зі мною. Щось при тому стали шептати між собою, аж виступила Марійка і сказала:

— Вуйцю! Від себе і від нашого гурту бажаю вам щасливих Свят і... — і... і... — прошу вас до нас на Свята в гості!

— І до нас, вуйцю, і до нас!.. почали просити Оксанка і Максимцьо.

— Щиро дякую вам, діти! Постараюся прийти. Та не забудьте, що і ви маєте прийти до мене. Жду вас у себе третього дня Свят. Також не забудьте про мене, коли будете колядувати на Рідну Школу...

— Не забудемо, вуйцю, не забудемоі.. І ще раз бажаємо вам щасливих Свят і всього того, що собі самі бажаєте!

З тим побажанням усі скоренько вибігли з хати і зникли в темряві зимового вечора...

„С. Д."

НОВИЙ РІК

Питається Новий Рік,
Хто балабушків напік.
Ми пекли, ви пекли —
Всі балабушки дали.

Йде Новий Рік зо двору,
Несе торбу, як гору.
Балабушки розложив —
Цілий рік їх буде їв.

ЙОРДАН

Я, Йордан Водохрест,
Я несу з льоду хрест.

Ей, Морозе старий,
В мене хрест льодовий!

Ей, не спи, морозе —
Цілий світ зморози.

Я, Йордан Водохрест,
Я несу з льоду хрест.

Пв.

ПЕРШИЙ ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД В Б. К.

Учасники першого окружного з'їзду Союзу в Брітіш Колумбія — Вернон.

Заходами провін. екзекутиви Союзу Українок на Брітіш Колумбію відбувся у Вернон успішний пров. з'їзд 13-го жовтня 1963 р.

З'їзд почався Службою Божою в церкві св. Успіння, яку відправив Всеч. о. Л. Дячина. Церква була по береги заповнена вірними, а між ними велике число молоді. Прот. Л. Дячина навязав свою проповідь до ваги з'їздів, на яких зібране громадянство. Відбулось посвячення овочів, а опісля спільний обід, що його приготовив відділ ім. св. Ольги у Вернон.

З'їзд відкрила голова т-ва, пані В. Кучер, Молитву провів Всеч. Прот. Л. Дячина. До президії з'їзду входили: Прот. Л. Дячина, пані Д. Масцюх — голова пров. екзекутиви на Б. К. добр. Ольга Сацевич і пані В. Кучер, голова відділу у Вернон. Секретарювали пані Н. Микитюк і М. Савіцька.

Слідувало слово голови пров. екзекутиви пані Д. Масцюх. Вона привітала з'їзд, делегаток та гостей. Подала вкоротці дані про завдання екзекутиви та її працю від 1956 року. Одним з більших досягнень є те, що екзекутива і відділи дають річно 100 дол. на стипендію теологові з Б. К. у Колегії св. Андрея у Вінніпегу. Відділів у Б. К. є тепер 7.

Сесією керувала добр. О. Сацевич. Слідували писемні привіти — від централі Союзу Українок Канади з Гемилтону та від Всеч. о. і добр. Василів з Едмонтону. Від церковної громади у Вернон зложив привіт Всеч. о. Дячина, підкресливши вагу організації СУС. Там де люди належать до своєї організації, там все є взірцевий український дім, діти. Від Народного Дому у Вернон — п. І. Чижевський, від СУМК з Вернон — панна Ніна Висота, від відділу Союзу у Вернон — голова пані В. Кучер та переказала про працю відділу, від відділу СУМК у Ванкувері — панна Савеля Москаль, яка поділилась враженнями головного з'їзду СУМК у Вінніпегу, від відділу ім. О. Пчілки з Бернабі — пані Коропатніцька, відділу ім. Л. Українки у Ванкувері — пані С. Ясенчук.

Після привітів слідувала промова пані Анастасії Рурик, довголітньої провідної членки Союзу і бувшої його голови на організаційну тему. У своїй обширній промові пані Рурик зясувала вартість організації, її завдання, зупинилась над тим, яку ролю сповняє в ній українська жінка в різних ділянках життя. Вказала на наші надбання, як музеї, збереження і розвій на полі народного мистецтва. Через організацію українська жінка познайомилась зі своєю літературою, біографіями наших письменників, піднесла вартість журнала „Промінь", а як горожанки Канади вложила багато і в розвій канадійської культури. Пані Рурик вказала на потребу збільшувати членство молодшими жінками.

По промові пані Рурик слідували знову привіти: від СУМК з Волей — Маруся Боднар, від відділу О. Кобилянської з Волей — пані Максимюк, від громади св. Петра і Павла — голова п. Дмитро Коропатніцький, від Народного Дому з Ванкуверу — п. Ясенчук і п. Книгніцький.

Обширну промову виголосив заслужений член СУС, п. Іван Рурик. Він зясував початки та осяги українців в Канаді на полі культурному та релігійному. Пані Марія Савіцька, організаторка на Б. К. зясувала обовязки організаторки та ціль окружних з'їздів. Пані О. Кіндрачук, голова музейного комітету висловила признання за влаштування ручного мистецтва та учасницям контесту вишивок.

Відбувся контест на якім суддями були: пані А. Рурик, пані С. Ясенчук і пані Сташин. Нагороди здобули за комплект на тацу 1-шу — пані Д. Павлишин, 2-гу — пані П. Гакман, 3-тю — пані Марія Михайлюк. За обру-

ВИКАЗ ІМЕН „ТРИВАЛОГО ФОНДУ"

В ч. 11 нашого журнала ми проголосили 5-доларову кампанію на розбудову ТРИВАЛОГО ФОНДУ журнала у звязку з книжкою „Українська жінка в хореографії".

В протягу року членство Союзу Українок Канади дає поважні жертви на різні місцеві і позамісцеві справи. Цього разу справа розбудови тривалого фонду це є справа нашої власної організації. В додатку до посвідки, жертводавець одержує книжку про історію танцю, балетне мистецтво, про сучасних балерин і інше. Пятьдоляровий фонд відкритий для всього нашого членства, незалежно від того, чи книжка вистарчить для кожного жертводавця.

Свідоцтвом, як зустрічає свідоме жіноцтво компанію ТРИВАЛОГО ФОНДУ, хай буде ось цей лист з Бітон, Брітіш Колумбії.

сики — 1-шу — пані М. Михайлюк, 2-гу — пані Г. Пенюк, 3-тю — пані І. Наконечна.

По вечері, яку подали членки в залі під церквою відбувся концерт, якого програмою керувала пані Марія Вакалюк. Точки виконували силами Вернон, Волей і Ванкувер, які складалися з народних танців, деклямацій, сольо акордіону — виступала молодь; керівники танців: п. К. Винничук — Вернон, п. Василь Блажук — (сумківець) Бернабі. Пані Парасій делегатка з Волей говорила про діяльність відділу О. Кобилянської.

Слідувала промова, яку виголосив др. Михайло Савіцький з рамени ТУС у Ванкувері на тему: Двомовність і двокультурність в Канаді. Прелегент спинився довше над тим, щоб зберегти двомовність, залежить в першу чергу від нас самих — двомовність по його думці є та, коли крім державної мови кожна людина знає свою рідну мову. Для того треба працювати організованими силами — через дім, рідну школу організацію. Українці мають великі культурні скарби і можуть багато додати до загальної канадійської культури.

По промові д-ра Савіцького пані О. Кіндрачук дала звіт з діяльности філії музею Союзу і Б. К. Музей заїснував в 1957 році і начислює 156 музейних експонатів.

Відбулась розігравка української вишивки на дохід відділу у Вернон. Кінцеве слово на з'їзді сказала пані Н. Микитюк, членка відділу у Вернон, а пані Д. Масцюх, голова пров. екзекутиви, офіціяльно закрила з'їзд, зложивши подяку всім тим, що причинились до його успіху.

Жертви на організаційний фонд на продовження праці зложили слідуючі:

По 10 дол. — відділи: Ольги Кобилянської — Волей, св. Ольги — Вернон, Л. Українки — Ванкувер, пані Марія Микитюк.

По 5 дол. — пані: Д. Масцюх, Ірійчук, П. Клюкевич, В. Москаль, Л. Митрук, М. Савіцька, др. М. Савіцький. По 3 дол. — п. І. Чижевський. По 2 дол. — добр. Сацевич, пані: К. Стефюк, О. Кіндрачук, М. Вакалюк, М. Михайлюк, Н. Микитюк, В. Кучер, В. Висота, С. Мазій, П. Гакман, М. Соколь, Корніцька, Е. Кудла, Д. Серва, А. М. Ластівка, Коропатніцька, В. Ханасек, п. Кіндрачук.

По 1 дол. — пані: Н. Чепижук, Г. Лучак, Г. Пенюк, Е. Лупул, М. Лошна, О. Шумий, Н. Несміла, С. Пясецька, Е. Пясецька, К. Винничук, Т. Яковенюк, І. Наконечна, М. Гриба, А. В. Ластівка, С. Ясеньчук, п. К. Куприк, п. В. Кнігніцький, п. І. Стан. Пані Е. Долицой — 50ц. Разом $132.50.

Настасія Микитюк, Марія Савіцька, секретарки з'їзду

Прочитавши в „Промені" про пятьдолярову кампанію ТРИВАЛОГО ФОНДУ, почуваюсь до обовязку зложити мою пожертву, бо „Промінь" є дуже цінний журнал.

Моїм бажанням є, щоб усі членки відгукнулись на цей заклик. При цім я засилаю мою жертву в сумі $5.00, а також разом і передплату на 1964-тий рік.

З пошаною Анастасія Бобіцка

Виказ імен членства в тих відділах, які бже вспіли перевести кампанію серед свого членства. Висловлюмо признання відділам, що тут проголошені — Норт Бетлфорд, Саск., Кемсек, Саск., Оттава, Онт., Ендевор, Саск., Торгилд, Алберта.

Відділ ім. Олени Пчілки — Норт Бетлфорд —	5.00
Членки: Пані В. Бандурка — Норт Бетлфорд —	5.00
Пані М. Левченко — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані К. Друль — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані А. Завадська — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані В. Никіфорук — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані М. Гарасимів — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані Я. Ворох — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані С. Лазарович — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані М. Бендас — Н. Бетлфорд, Саск. —	5.00
Пані С. Міхасів — Кемсак, Саск. —	5.00
Пані А. Макеча — Кемсак, Саск. —	5.00
Відділ ім. С. Русової — Кемсак, Саск. —	5.00
Пані О. Даркович — Оттава, Онт. —	6.00
Пані А. Керелюк — Оттава, Онт. —	7.00
Пані А. Тріщук — Оттава, Онт. —	5.00
Пані А. Лазарович — Оттава, Онт. —	5.00
Пан Н. Заболотний — Оттава, Онт. —	5.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Ендевор, Саск. —	10.00
Пані М. Причун — Ендевор, Саск. —	5.00
Пані О. Вівчарук — Ендевор, Саск. —	5.00
Пані О. Дашук — Ендевор, Саск. —	5.00
Відділ ім. О. Басарабової — Торгилд, Алта. —	5.00
Пані М. Волощук — Торгилд, Алта. —	5.00
Пані А. Горецька — Торгилд, Алта. —	5.00
Відділ ім. Лесі Українки — Єлов Крік, Саск. —	5.00
Відділ ім. Лесі Українки — Ватерфорд, Онт. —	5.00
Н. Н. — Едмонтон, Алта. —	10.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Портедж ла Прері, Ман	5.00
Відділ ім. Лесі Українки — Калмар, Алта. —	5.00

Жертводавці що понижче, були проголошені в загальній рубриці, тепер їх подаємо в рубриці тривалого фонду у звязку з книжкою.

Пані Ольга Носарук — Саскатун, Саск. —	$50.00
Пані Марія Мадюк — Саскатун —	10.00
Пані К. Васюта — Каламар, Алта. —	25.00
Пані Ольга Строкан — Вінніпеґ —	5.00
Пані О. Гуменюк — Вилловдейл, Онт. —	$100.00
Пані М. Корпан — Реджайна, Саск. —	5.00
Пані Марія Ткачук — Саскатун —	5.00
Пані К. Яремчук — Детройт —	6.00
Пані Анастасія Григорчук — Етелберт, Ман. —	10.00
Пані Анастасія Тимчишин — Едмонтон —	5.00
Пані Марія Матвійчук — Овкборн, Ман. —	5.00
Пані М. Волковська — Гемилтон —	5.00
Пані Л. Бобіцька — Бітон, Б. К. —	5.00
Пані В. Трофанюк — Йорктон, Саск. —	5.00
Відділ ім. О. Пчілки — Йорктон —	5.00
Пані К. Ксянзина — Ст. Алберт, Алта. —	5.00

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

Танцювальний гурток під проводом Василя Блажука у Бернабі, Б. К.

НОВИНКИ З ВІДДІЛУ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

у Волей, Б. К.

Хочу коротенько дещо сказати про наш молоденький танцювальний гурток. Це молодший СУМК так пописується у виступах українських народніх танків під проводом інструктора, Василя Блажука. Наша балетна група танцюристів, окрім виступів на наших імпрезах, вже не раз брала участь і між чужомовними мистецькими групами: у Ванкувері, Бернабі, Ню Вестмінстері, на Ексебішон у Ванкувері, на з'їзді в Вернон і кілька разів у Волей. Останньо наші танцюристи здобули найвищі нагороди на святковані 70-річчя міста Бернабі. З усіх 18-ти точок на цім святкуванні, наша молодь виграла найвищі нагороди, а саме девядесят один нижче від сто. Чи це не слава нашій українській молоді, що вона така здібна! Так само і старший СУМК величаво пописується своїми хоровими виступами під проводом Всеч. о. П. Блажука.

Високопреосвященний Архиепископ Андрей, будучи на Візітації в Волей не міг налюбуватися виступами нашої молоді. Але це мусимо завдячувати Всеч. о. П. Блажукові, доброд. і їх синові Василеві за їх щиру і наполегливу працю з нашою молодю.

К. Боярчук

КОМІТЕТ МАТЕРІВ ДЛЯ РІДНОЇ ШКОЛИ

відділ ім. Кн. Ольги у Вінніпегу

В неділю, 24 листопада, 1963 р. Комітет Матерів при Соборі св. Покрови у Вінніпегу улаштував чайне прийняття, з якого дохід був призначений на рідну школу.

Ціллю цієї імпрези було не тільки придбати фонди для школи, але витворити тісніший зв'язок між Комітетом Матерів і родичами та показати їм поступ дітей в рідній школі. Велике число гостей заповнило залю ще перед офіційним відкриттям імпрези. При дверях вітали гостей: Всеч. о. Стус, добр. Стус, пані Є. Кравчук — голова Комітету Матерів та пані О. Хроль.

Програму відкрила пані О. Фуга, привітала гостей і членок, а спеціяльно нашу шкільну молодь, яка так численно прибула на чайне прийняття. Формально відкрила чай короткою промовою пані Н. Когуська — редакторка журналу „Промінь". Вона говорила про українські різдвяні звичаї та їх місце в нашому життю сьогодні. Прелегентка звернула увагу присутніх на чудово удекорований стіл вишивками і вазонком пшеничних колосків, між якими пишалися сині волошки на переміну з чорнобривцями. Цей вазонок символізував пшеничного дідуха, який вноситься на Св'ят-Вечір до хати й ставлять його на покуттю.

Свою доповідь пані Когуська закінчила закликом до матерів виховувати дітей в українському дусі, посилати дітей до української школи і відмалечку защеплювати в них любов і пошану до всього рідного та повідомила, що на сторінках журнала „Промінь" знаходиться відділ про виховання дітей в рідній культурі, що успіхи його будуть тільки тоді коли українські матері будуть користати з нього.

Під час імпрези промовляв Всеч. о. Стус, який представив всіх учителів рідної і недільної шкіл оцінюючи їх працю та труди пані М. Зайцев в адміністративно-господарській праці зв'язаній з провадженням школи. В програмі взяла участь шкільна молодь:

1. Інсценізація, у виконанні 4-ої і 5-ої кл. під проводом учителки пані Піп.

2. Спів у виконанні 2-ої і 3-ої кл. під управою учителя пана Назаревича.

3. Спів і вправи виконані дитячим садочком під проводом пані добр. в в заступстві учительки дитячого садочка, панни О. Онуфрійчук, яка в той час виступала на іншій імпрезі.

4. Народні танці, виконані учнями школи танців під проводом балет майстра пана Лехова.

Програма випала дуже гарно. Дуже миле враження зробила на присутніх виставка праць шкільної молоді і дитячого садочка, чудові малюнки дитячого садочка, образковий

альфабет виконаний першою клясою, яку провадить пані І. Мельник. Окреме місце займали шкільні зошити всіх кляс. Батьки мали можливість їх оглянути і переговорити про різні проблеми з учителями. Найкраще враження зробили мапи України, виготовлені групою 5-ої кл., яку вчить пані Піп. Зорганізована Комітетом продаж печива, ручних робіт, пшеничних дідухів, сіна, маку і куті була успішна. Фінансовий успіх принесла розігравка торта та розігравка на книжкові білети.

Кінцеве слово сказала п-і Є. Кравчук, голова Ком. Матерів, яка подякувала всім гостям і виконавцям цієї імпрези. В склад комітету входили пані: М. Зайцев, О. Фуга, О. Хроль.

З.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ Л. УКРАЇНКИ

Жіноче Товариство ім. С. Русової в Кемсек, Саск. 17-го листопада скромно відзначили 50-ліття з дня смерти визначної письменниці Л. Українки. Парох Всеч. о. Бублик відправив вечірню і панахиду а потім усі присутні перейшли до залі. Добр. К. Бублик сказала вступне слово та представила бесідницю п-ні К. Ягольницьку, голову Жіночого Товариства в Мазепі, Саск. П-ні К. Ягольницька з зворушенням прочитала реферат про Л. Українку. Надзвичайно тепло сприйняли присутні деклямації, панночок М. Стефанюк і Е. Великоголову, що були вбрані в українському строї та продеклямували вірші Л. Українки „НАДІЯ" і „НА ЗЕЛЕНОМУ ГОРБОЧКУ". Добр. К. Бублик продеклямувала „ГЕТЬТЕ ДУМИ". Всі присутні під умілим керівництвом дерегента п. І. Франка, відспівали декілька пісень. Потім голова Жіночого Товариства п-ні К. Магер сердечно подякувала бесіднищі та усім учасникам цього свята. Програму закінчено: О, Україно і англійським гимном. Членки почастували присутніх смачною перекускою а присутні склали пожертву на пресовий фонд журнала „Промінь" в сумі $13.75, защо їм складаємо сердечну подяку!

К. Б.

СВЯТО КНИЖКИ
в Давфині, Ман.

Заходами відділу Союзу Українок Канади в Давфині відбулось Свято Книжки в четвер, 7-го листопада

Добр. М. Легенюк.

1963 р. в залі Українського Народного Дому.

Святочно прибраний стіл портретами — Шевченка, Франка і Драгоманова, а поруч них розложені твори українських письменників та часописи — „Український Голос" „Вісник", журнал „Промінь", робили враження святочности.

Програма почалась молитвою, яку провів Всеч. о. Олесюк. Офіційально свято відкрила голова відділу, пані М. Андрейчук, зясувавши його значення. Доповідь виголосив Всеч. о. Олесюк, в якій навів кілька подій з історії України, історії української літератури, в якій чималу ролю відограли і священики. На закінчення своєї обширної промови о. Олесюк зробив заклик, щоб у кожній українській хаті знаходився часопис „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Кінцеве слово сказала пані Юстина Маловська, яким подякувала за доповідь та підкреслила потребу мати частіше такі вечорки. Пані Маловська переказала цікаво про початки просвітного і організаційного руху в Канаді і звернула увагу на потребу мати в кожнім домі журнал „Промінь" і що він вповні заслуговує на повну піддержку від нас. Після програми членки подали гостям чай а добровільні пожертви принесли $16.82, на прес фонд „Променя".

Я. Чайковська секретарка

З НАГОДИ ІМЕНИН ДОБР. М. ЛЕГЕНЮК
Монтреал, Кве.

Добром за добро платить громада тим, що віддають свої труди для загальної справи. Відомо, що дружини наших священиків в переважаючій більшости були й є тими, що дають приклад як треба працювати в організації.

Союз Українок Канади завжди мав у своїх рядах дружин оо. настоятелів, які в початках давали провід жіноцтву на місцях. Ось хоч би те, що в рік перед заснуванням Союзу Українок Канади на з'їзді 1925 р. виголосила цінну доповідь добр. Л. Слюзар.

Членки обидвох монтреальських відділів вшанували добр. Марію Легенюк з нагоди дня її уродин в м. листопаді м. р.; вшанували її, як людину громадянку, оцінюючи її працю в організації. Організуванням гостини-несподіванки занялась пані Софія Олєнська. На гостину прибули до дому Всеч. о. і добр. членки відділів: Доньки України і Ганни Барвінок. Іменинницю, що увійшла до свого дому в товаристві добр. Л. Слюзар привітала в імени присутніх пані С. Олянська, заквітчавши її корсажем живих квітів.

Після гостини, складали желання іменинниці: добр. Л. Слюзар, Всеч. Прот. В. Слюзар, пані Олянська і пані Е. Загурак і вручили їй скромний дарунок від присутніх. На закінчення добр. Легенюк висловила щиру подяку за милу несподіванку, а так само слово подяки зложив Всеч. о. Легенюк.

Щоб такі гостини були корисними і для загальної справи, пані М. Нєма запропонувала збірку на Собор св. Софії (зібрано 42 дол.) і пресовий фонд „Променя".

Зложили по 2 дол. — пані: К. Самолюк, Т. Жеребецька, пані Шевчук; по 1 дол. — О. Шевчук, М. Нєма, Е. Загурак, добр. М. Легенюк, О. Бучацька, О. Бурак, М. Ланяк, пані Фотій, добр. Л. Слюзар, пані Маланчук, панна О. Крисюк, Г. Мельник.

Присутня

Лінда Гарасим

КОРОЛЕВА СУМК НА АЛБЕРТУ

Цьогорічною королевою СУМК на Алберту була обрана Лінда Гарасим — 14 літня сумківка з Едмонтону.

Лінда Гарасим є донькою п-ва Юрія і Марії Гарасим, що є активні в громдаі Української Православної Церкви св. Іллі в Едмонтоні.

Шкільні кляси Лінда переходить з відзначенням і тепер є в 9-тій клясі Гай Скул. Крім того вона побирає лекції на фортепіяно, виступає і чарує своєю грою на українських імпрезах, належить до танцювального гуртка „Шумка", де також пописується в чудових народніх танцях.

Лінда є ідейна сумківка, є членом управи СУМК відділу при церкві св. Іллі і кажуть, що вона дуже гарно говорить по українськи. Та хіба ж сумківка могла б інакшою бути, щоб прекрасною рідною мовою не володіти?

ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА Я. і А. МИКИТЮКІВ

Вернон, Б. К.

Заходами дітей, приятелів і членів прав. громади у Вернон улаштовано святочну гостину п-ву Ярославові і Анні Микитюкам з нагоди 25-ліття їх подружжя. Святочна церемонія і гостина відбулась 19-го жовтня 1963 року в Народнім Домі.

Після гостинного прийняття, церемонії і певних форм, як заквітчання, почались привітальні промови. Першим, що привітав ювілятів був п. Василь Гакман, ювілейний староста, що вітав „молодят" при вході до залі. Всі інші вітання відбулись по прийняттю як слідує: дочки Єлисавета, Соня і синок Тарас. Щиро і тепло вітала своїх дітей пані Марія Микитюк та п-во Ю. і М. Павлишини з Ґудів (родичі пані А. Микитюк) Іван Павлишин (брат пані Микитюк) п-во І. Павлишин з Кемлупс, Б. К., Оля Пилипів з Ґудів, п-во В. і П. Гакмани. Всі вони, вітаючи ювілятів, дарували їм від себе подарунки з побажаннями — здоров'я, щастя і всього добра.

Телеграми з привітами наспіли від слідуючих: Василя Павлишина з Ґудів, Г. А. Муравських — Спіріт-вуд, Саск., Р. Ортинського з родиною з Ґудів, Норман Вінтоник з Редвотер, Алта, М. Л. К. Павлишин, Ґудів.

Від громади промовляв п. П. Малиш — голова, підносячи працю ювілятів, як ідейних членів, пані Василина Кучер, від відділу св. Ольги, оцінивши працю пані Микитюк, зложила від відділу прекрасний букет квітів і побажання.

Слово до ювілят сказав Всеч. о. Дячина, оцінивши працю ювілят для своєї церкви. Кінцевим словом ювілятів закінчувалась церемонія прийняття. Обидвоє вони зложили подяку всім гостям і зарядчикам за цю милу несподіванку.

Василь Гакман

РІЗДВЯНИЙ ОБІД

(Канадійська Сцена) — „Сніг на горах, вічна зелень у вікнах і печена гуска на столі" — це картина „старокрайового" Різдва, яку приймаємо цього року, бо печена гуска стає знову популярною. Наповніть її смачною овочевою начинкою і матимете справді перекрасну страву на Різдво.

Начинка для 12-фунтової гуски

Для 12-фунтової гуски: приготовте 9 горнят дрібних хлібних кришок і змішайте їх з 2½ горнятками дрібно посічених яблук, очевидно без шкірки і качанів, з ¾ фунта посічених сушених сливок (без кісток), ¾ горнятка дрібно посіченої цибулі, підсмаженої в дрібці масла до м'якости, і з двома чайними ложечками приправ до птичого м'яса. Звогчіть це все 5-6-ма ложками топленого масла і легко вимішайте. Додайте соли і перцю до смаку.

Почисьте, помийте і обсушіть докладно гуску. Натріть її нутро соком з половинки цитрини. Начиніть гуску, залишаючи трохи вільного місця, бо начинка в печі „наросте", а тоді підігніть крила під спід і зв'яжіть її ноги докупи. Покладіть начинену гуску на підставку в посудині для печення і печіть її в середньогарячій печі (325° Ф.), враховуючи 20 хвилин на фунт, якщо гуска важить від 12 до 14 фунтів. Відливайте з посудини стоплений жир. Щоб переконатися, чи гуска печена, рухайте її ногою сюди й туди. Якщо вона легко рухається, це значить, що гуску можна вийняти і покласти на гарячий піднос — пам'ятайте, що гуска мусить бути цілком добре спечена і подавана гарячою. Приберіть її декоративною салатою „ватеркрес", рожевими печеними яблуками, або полийте густою яблучною підливою з дещо терпким смаком.

Якщо загорнете гуску в торбу з брунатного пакункового паперу і покладете до печення в плиткій посудині, тоді можна уникнути розприскування жиру в печі. Вибирайте торбу, яка є на два чи три інчі довша від гуски. Загорніть кінці торби довкруги ніг гуски. Печіть її згідно з поданими вище вказівками, залишаючи її весь час у торбі. Коли гуска вже на три четверті готова і її треба обернути грудиною догори, проколіть олівцем шість-вісім дірок у торбі. Після обернення гуски ці дірки будуть на споді і крізь них стікатиме зайвий жир у посудину, звідки його треба час від часу вичерпувати. Щоб переконатися, чи гуска печена, відкрийте на хвилю торбу і пробуйте, чи ніжка легко рухається.

Тому що гуси є різні, печіть вашу гуску на всякий випадок півгодини довше, особливо тоді, коли обід чи вечерю запляновано на означену годину. 8—10-фунтова гуска повинна пектися 2¾ до 3 год. у температурі 325° Ф.; 10—12-фунтова — три до трьох з половиною год., а 12—14-фунтова потребуватиме 4 до 4¾ год. у цій же температурі.

На десерт добре подати шербет або овочевий компот, бо гуска є дуже поживна і жирна.

Люїс Мур

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і Щасливого НОВОГО РОКУ
всім членам, прихильникам і всьому українському народові в Україні й у світі
бажає

ОЩАДНА КРЕДИТОВА СПІЛКА „КАРПАТІЯ"

Вступайте в члени і користайте з наших услуг!

CARPATHIA CREDIT UNION SOCIETY LIMITED

862 Main St. Winnipeg 4, Man. Phone JU 6-1223

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажаємо
централі Союзу, пров. екзекутиві, відділам і всьому українському народові

Відділ ім. Лесі Українки,
Брентфорд

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
від
CITY MEATS & DELICATESSEN
Prop. M. Jadczyszyn

37 Kenilworth North Hamilton
Phone Bus. 545 - 8942
Res. 662 - 2313

Найщиріші побажання
з нагоди
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
засилає всім своїм клієнтам і прихильникам
IDEAL CLEANERS
Никола Іванець, властитель
Брентфорд, Онт.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Dr. S. P. KLIMASHKO, Dentist
764 Barton St. E. Hamilton
Phone: Office LI 4-1914
Res. LI 4-0783

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
BELL CITY FOUNDRY LTD.
Василь Костюк, управитель
Брентфорд, Онт.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
від
CENTRAL MEAT MARKET & SAUSAGE
Largest choice of fresh & smoked meats
762 Barton St. Hamilton Phone LI 4 - 4824

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
від
BELL CITY MOTEL & RESTAURANT
БРЕНТФОРД
Микола і Анастасія Пережак, власт.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
від
G. M. SWARCHUK
Accredited Public Accountant
775 Barton St. E. Hamilton Phone LI 9 - 2371

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!

Всім нашим приятелям близьким і рідним, цілому українському народові засилаємо наш святочнуй привіт і бажання.

Іван і Докія Бурдейні,
Брентфорд

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
EDWARD'S
PHOTO STUDIO
765 Barton St. E. Hamilton Phone LI 9 - 4245

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає всім своїм покупцям і приятелям
С. Н. МАЛІНСЬКИЙ,
властитель
LUCKY DOLLAR STORE & LOCKER PLANT
RHEIN, SASK.

З нагоди Різдва Христового і Нового Року
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ВСЬОГО ДОБРА
бажаємо
нашим приятелям і прихильникам і всьому
українському народові
Mr. & Mrs. Harry Procyshyn,
38 Tupper Ave., Yorkton, Sask.

Найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Dr & Mrs. J. A. LUKEY
— OPTOMETRIS —
Carnduff Bldg. Yorkton, Sask.

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО
відділ Союзу Українок ім. Олени Пчілки
в Йорктоні, Саск.
засилає центральній управі, редакції „ПРОМІНЬ",
всьому членству Союзу в Канаді та цілому укра-
їнському народові найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Dr. & Mrs. E. CYMBALISTY
— CHIROPRACTOR —
7 Dunlop Blk. Yorkton, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають всім своїм покупцям і прихильникам
MODERN FOOD CENTRE
GROCERY & MEAT
Микола і Параня Андрейчуки
179 Green St. Flin Flon, Man. Phone 687 - 3478

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
всім своїм покупцям і приятелям
SYTNICK FLOWER SHOP
Зеновія Ситник, власт.
177 Oak Street, Dauphin, Man.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
всім своїм клієнтам і прихильникам
SWYSTUN SWYSTUN & COMPANY
АДВОКАТИ, ПОВНОВЛАСНИКИ
608 Great Western Bldg., 356 Main St.
Phone WH 2-5191 Winnipeg

„Веселих Різдвяних Свят"

Це справляє нам велику приємність привітати кожного із наших покупців в цю пору року та побажати вам і вашим святочних днів повних радости. Найщиріші побажання від персоналу й управи Сімпсонс-Сірс.

SIMPSONS-SEARS

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

б а ж а є

всім своїм покупцям і прихильникам

STRELL'S PHARMACY

A. Strell, chemist

Arlington at Boyd Winnipeg

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

б а ж а є

ELBROOK SERVICE STATION

W. Michaylow, pro.

N. W. Elicce & Sherbrook, Phone 7755628

WINNIPEG

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

в і д

SWYSTUN, RATUSKI & SWYSTUN

BARRISTERS and SOLISITORS

600 Paris Bldg. Winnipeg, Phone WH 3-1589

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажаємо всім нашим рідним і приятелям

Степан і Катерина Друль,

Норт Бетлфорд, Саск.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

центральній управі Союзу Українок Канади, редакції журнала „Промінь", членкам усіх відділів і нашим прихильникам

б а ж а є

ЖІНОЧЕ Т-ВО ім. КНЯГИНІ ОЛЬГИ (ВІДДІЛ)

М. Сеніцька, голова; **М. Кращук,** секр. рек.

Вінніпег.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

засилає всім своїм членкам, їх родинам і всьому українському народові

ВІДДІЛ ДОНЬКИ УКРАЇНИ У ФЛИН ФЛОН

Розалія Малюта, голова

Параня Андрейчук, секр.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

б а ж а є

K. & A. ROOFINA ITD.

1065 Notre Dame WNNIPEG, Phone SP 4 - 3014

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

в і д

CASH AND SAVE STORE LTD.

GROCERY and MEATS

Федір і Розалія Малюти

104 Tweedsuir St. Flin Flon, Man.

Phone 687 - 3465

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

б а ж а є

BOCHEN'S CATERING & BAKE SHOP

Bus. ph. 7861-938, WINNIPEG, Home ph. 5893-403

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

всім нашим покупцям і прихильникам

в і д

EDDIE'S GROCERY

GROCERY and MEATS

Яків і Марія Клевчуки

557 South Hudson, Phone 687 - 3426

FLIN FLON, MAN.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

б а ж а є

NALEWAY'S CATERING LTD.

AND NALEWA'S FOOD LTD.

Phone 5823965 WINNIPEG

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

всім нашим покупцям і прихильникам

в і д

ARCTIC BEVERAGES LTD.

PEPSI COLA, ORAN,E CRUSH, 7 UP

Федір і Люба Киби

314 Green Street, Phone 687 - 5883

FLIN FLON, MAN.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім нашим клієнтам і прихильникам
бажають
FLIN FLON CLEANERS LTD.
Петро Сірий і Сини — властителі
102 Main St., Flin Flon, Man., Phone 687 - 4651

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
THE TAWERS HOTEL
NEWEST & MOST MODERN
Helen & John Kiernicki
Phone 638-4321 Dauphin, Man.

ЖІНОЧЕ Т-ВО ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
в Трансконі, Ман. бажає
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
центральній управі Союзу Українок Канади, членкам усіх відділів, редакції „Промінь" і всьому українському народов.
Євгенія Гуменюк, голова **Петруня Марадин,** секр.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
THE DOMINION FURRIERS
A. Kolodka, Prop.
Union Bdlg. Phone 24 386
10021-102 Ave., Edmonton, Alta.

Редакції „Промінь" й усім членкам Союзу
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ТА ВЕЛИКИХ УСПІХІВ
желають членкині відділу ім. Л. Українки
в Давфин, Манітоба
Марія Андрейчук, голова **Євдокія Чайківська,** секр.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
б а ж а є
John Sulyma, president
WESTERN CABINET ITD.
Western School Furniture Co.
11002 - 101 St. Phone GA 24135
Edmnton, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають всім своїм покупцям і прихильникам
Юліян і Марія Білоуси
J. M. BILOUS, Irrigated Gardeners
103 Oak Street, Dauphin, Man.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
THE INDEPENDENT WHOLESALE LIMITED
Wholesale Grosers
10326 - 107 Street Edmontn, Alberta
PHONE
Order Desk — GA 2-6196 Buyer — GA 2-6198
Gen. Office — GA 2-6197 Manager — GA 2-6202

Найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
в і д
A. T. WARNOCK Q.C., Barrister
21 - 3rd N. E. Dauphin, Man.

Найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
з а с и л а ю т ь
DZENICK & PONICH
Barristers & Solicitors
821 Professional Building Phone 424-0837
EDMONTON, ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім нашим покупцям і прихильникам
THE FASHION SHOPPE
Rzesnoski & Tucker
Ladies' Ready to Wear
Phone 638-4041 212 Main St. N. Dauphin

Найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
з а с и л а є
D. YANDA, Q.C.
Barrister and Solicitor
Yanda & Gregory **Phone GA 22-1115**
307 Royal Trust Bldg. Edmonton, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
JOHN KRYSA & SONS LTD.
Massey-Ferguson Farm & Industrial Equipment
Authorized Hydraulic and Motor Rebuilding Station
EDMONTON
Main office 10130-82 Ave., Nort Side Parts Depot
10239-106 St.
Phone 439-0912 Phone 422-7381
439-4101 424-5612

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
HILTON RESTAURANT
Елегантне урядження, добірні українські страви
Лев Яворський, властитель
812 Main St. Winnipeg, Man.

Найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім нашим клієнтам і прихильникам
від
Наталя і Володимир Базюк з родиною
8510-141 Street, EDMONTON

Найкращі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають всім своїм приятелям
МИКОЛА і ГАЛЯ ВЛАДИ
97 Marshal Cresc., Winnipeg, Man.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
всім своїм покупцям і прихильникам
UKRAINIAN BOOK STORE
Найбільший вибір книжок — рекордів музичних
творів, словарів — ниток
10348 - 101 Street Edmonton, Alberta

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає всім своїм покупцям
EMPIRE DRUG Co. LTD.
Selkirk & Arlington Phone JU 6-2212
WINNIPEG
Іван Симчич, управитель

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
PARK MEMORIAL LTD.
9709 - 11 Ave., Ph. GA 22331, GA 41633
EDMONTON, ALTA.
Відділи в містах:
Lamont, Smoky Lake, Vegreville, Myrnam, Vilna, Mayerthorpe, Wildwood — Alberta.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає своїм членам і симпатикам
Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу
NORTH WINNIPEG CREDIT UNION SOCIETY LTD.
667 Flora Ave. Winnipeg 4, Man.
Tel. JU 9-8808

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
ВАСИЛЬ БОГОНОС
Окуліст і оптометрист, екзамінує очі
615 Selkirk Ave. (Selkirk & McGregor)
Winnipeg, Man. Phone JU 23286
Вечорами після замовлення.

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого
НОВОГО РОКУ
всім нашим покупцям і прихильникам
від
M. & S. MEAT MARKET & GROCERY
444 King St. Phone JU 2-4943
WINNIPEG

ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
KARASEVICH & RADCHUK
BARRISTERS & SOLICITORS
711 McIntyre Block Tel. WH 224145
WINNIPEG 2

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Центральній управі Союзу Українок, Провінційній Екзекутиві, членкам відділів та їх родинам і всьому українському народові.
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ
в ТОРОНТО
Ніна Кузій, голова **Марія Божик,** секр.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
ПРОВІНЦІЯЛЬНА УПРАВА НА АЛБЕРТУ:
Центральній управі Союзу Українок Канади, редакції журнала „Промінь", відділам на Алберту та їхньому членству, всім відділам по Канаді та всьому українському народові.
За ПРОВІНЦІЯЛЬНУ УПРАВУ
НА АЛБЕРТУ:
Параскевія Сліпчук, голова.
Розалія Карпяк, секретарка.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
K. BILESKI
870 Kildonan Drive Phone ED 4-7842
WINNIPEG

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
всім своїм покупцям і прихильникам
SPRAGUE LUMBER Co. Ltd.
ІВАН ШАНСЬКИЙ, властитель
56 Myrtle Phone 774-5514
WINNIPEG

Провінціяльна Екзекутива СУК на Британську Колумбію шле найкращі побажання Редакції нашого „Променя" і одночасно всім членкам Союзу Українок Канади з нагоди надходячих
СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
Хай Божа благодать Новонародженого Дитятка засяє над нашим знедоленим українським народом!
З нашим традиційним українським привітом
„Христос Рождається-"
Д. Масцюх, голова.
О. Сацевич, кор. секр.

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого
НОВОГО РОКУ
всім своїм клієнтам і прихильникам
і всьому українському народові
в Україні й у світі
бажає
MARY A. WAWRYKOW
barrister and solicitor
Notary Public.
477 Lansdowne Ave., Phone JU 6-7693
Winnipeg, Man. JU 9-3209

Редакції й усім членкам Союзу
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ТА ВЕЛИКИХ УСПІХІВ
желають членкині відділу ім. О. Кобилянської
в Смокі Лейк, Алберта.
Марія Антонюк, голова **Марія Паламарик,** секр.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
PROGRESSIVE
COLOR ENGRAVING
CO LTD.
619 Ferry Rd. Phone SP 5-6420
WINNIPEG 12, MAN.
G. Ostap

P 438 JAN 64
MISKEW MRS P A /HOSP/
10629-81 AVE
EDMONTON ALTA

CANADA

Суспільні Обслуги належать ВАМ

У більшості канадських місцевостей є служба здоров'я і опіки, доступна **всім** мешканцям завдяки добровільним організаціям та агенствам.

СЕРЕД НИХ Є:

- **Догляд за хворими в хаті**
- **Допомога в родинних клопотах**
- **Розривкові програми для молоді та дорослих**
- **Клініки для немовлят, включаючи щеплення і багато інших.**

Якщо ви або член вашої родини потребує будь-яку з цих допомог, не вагайтеся просити її. Вам її радо дадуть. Установи суспільної допомоги ви знайдете на жовтих сторінках телефонної книги під:

"SOCIAL SERVICE ORGANIZATIONS"

Там вони до ВАШИХ послуг.

ГІ ФЕВРО,
Міністер Громадянства та Іміграції